

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι να αναδείξει τα πλεονεκτήματα καθώς και τα μειονεκτήματα που απορρέουν από την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Η εργασία επικεντρώνεται σε τέσσερα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα τα οποία είναι η Οικονομική Πληροφόρηση Κατά Τομέα, οι Παροχές στους Εργαζομένους, το Κόστος Δανεισμού και τέλος τα Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία.

Μέσα από την ανάλυση επιχειρείται η ανάδειξη της συμβολής των ΔΛΠ στην απεικόνιση της ορθής εικόνας της επιχείρησης καθώς και της αντικειμενικής πληροφόρησης των εξωτερικών χρηστών της.

Βέβαια, όπως θα αναλυθεί παρακάτω, τα ΔΛΠ δεν προάγουν πάντα την εξασφάλιση αντικειμενικής πληροφόρησης, δεδομένου ότι δεν τηρείται πάντα η πιστή εφαρμογή τους είτε από δόλο, είτε από αμέλεια.

Επιπλέον, αναλύονται οι επιπτώσεις της μη ορθολογικής εφαρμογής των ΔΛΠ μέσα από την περίπτωση της εταιρία Parmalat, η οποία αποτελεί ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα δημιουργικής λογιστικής καθώς όλη της η επιτυχημένη πορεία αποτέλεσε ένα πλαστό επινόημα.

Ταυτόχρονα, επιχειρείται μια σύγκριση των ΔΛΠ με την ελληνική νομοθεσία και επισημαίνονται οι μεταξύ τους διαφορές.

Στην εργασία παρατίθενται παραδείγματα για την καλύτερη εμπέδωση των όσων αναφέρονται στο κύριο μέρος της εργασίας.

Τέλος, παρατίθενται ένα ολοκληρωμένο παράδειγμα της εταιρίας MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α.Ε. με στόχο να παρουσιαστεί στην πράξη η εφαρμογή των τεσσάρων ΔΛΠ που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας εργασίας.

ABSTRACT

The objective of this study is to highlight the advantages as well as the disadvantages that arise from the application of International Financial Reporting Standards.

The study is focused on four International Financial Reporting Standards, which are the Reporting Financial Information by Segment, the Employee Benefits, the Borrowing Cost and finally the Intangible Assets.

The contribution of IFRS in the depiction of a proper image of the enterprise, as well as in the depiction of objective information about its exterior users is attempted throughout the analysis.

Of course, as it will be analyzed below, the IFRS do not guarantee high quality of objective information, since adherence is not always achieved, either due to deceit, or due to negligence.

Moreover, we analyze the repercussions of irrational application of IFRS through the case of Parmalat Company, which constitutes a typical example of Creative Accounting since all its success was a financial fraud.

Simultaneously, a comparison of IFRS with the greek legislation is attempted, in order to point out the differences between them.

Examples are used in this study for the better understanding of the main part of the research.

Finally, we present a complete example of MLS Multimedia S.A., in order to show the practical applications of the four IFRS, which are the subject of the present research.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	0
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ.....	8
ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ	8
1. ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 14: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ.....	8
1.2 ΔΛΠ 14- ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΜΕΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	9
1.2.1 ΟΡΙΣΜΟΙ	9
1.2.2 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕ ΤΟΜΕΑ	10
1.3 ΔΛΠ 14- ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ.....	11
1.4 ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΘΕ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ	13
1.4.1 ΠΡΩΤΕΥΩΝ ΤΥΠΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ	13
1.4.2 ΔΕΥΤΕΡΕΥΩΝ ΤΥΠΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ.....	14
1.5 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	15
1.6 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 14	16
1.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	17
2. ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 19: ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ.....	18
2.1 ΔΛΠ 19- ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	18
2.2 ΔΛΠ 19- ΤΥΠΟΙ ΠΑΡΟΧΩΝ	18
2.3 ΔΛΠ 19- ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΠΑΡΟΧΩΝ.....	27
2.4 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 19	28
2.5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	29
3 ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 23: ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ.....	30
3.1 ΔΛΠ 23- ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	30
3.2 ΔΛΠ 23- ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ	31
3.3 ΔΛΠ 23: ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	32
3.4 ΔΛΠ 23: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	37
3.5 ΔΛΠ 23: ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ	37
3.6 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 23	38
3.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	39
4. ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 38 : ΑΪΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	40
4.1 ΔΛΠ 38- ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	40
4.2 ΔΛΠ 38- ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΑΥΛΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	42
4.3 ΔΛΠ 38- ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΣΤΑ ΑΪΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	43
4.4 ΔΛΠ 38- ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΤΑ ΑΪΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	44
4.5 ΔΛΠ 38- ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.....	46
4.6 ΔΛΠ 38: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	49
4.7 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 38	50
4.8 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	52
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ.....	54
ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	54
5.1 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ- ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	54
5.2 ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΤΗΣ PARMALAT SPA	56
5.3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.....	60

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ	61
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄	61
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄	69
<i>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</i>	<i>70</i>
<i>ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ</i>	<i>70</i>
<i>ΧΡΗΣΙΜΑ LINKS</i>	<i>70</i>

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα Διεθνή Λογιστικά πρότυπα δημιουργήθηκαν με σκοπό να περιοριστεί η υποκειμενικότητα και να επιτευχθεί η συγκρισιμότητα των μεγεθών μεταξύ διαφορετικών εταιριών. Η εφαρμογή τους είναι τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε διεθνές. Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (International Financial Reporting Standards IFRS) διαμορφώνονται από το συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board, IASB) το οποίο δημιουργήθηκε τον Απρίλιο του 2001. Αρχικά, η επιτροπή συστάθηκε στο Λονδίνο το 1973. Ονομαζόταν Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Committee, IASC) και είχε ως βασικό σκοπό την ανάπτυξη και την προώθηση της χρήσης και της εφαρμογής αυτών των προτύπων. Η σύσταση της ανωτέρω Επιτροπής ήταν απόρροια της συμφωνίας των λογιστικών σωμάτων των παρακάτω χωρών:

- * ΗΠΑ
- * Αυστραλίας
- * Μεξικού
- * Γαλλίας
- * Γερμανίας
- * Ιαπωνίας
- * Ιρλανδίας
- * Καναδά
- * Ηνωμένου Βασιλείου
- * Ολλανδίας

Ωστόσο, μια αναθεωρημένη συμφωνία και καταστατικό υπογράφηκαν το Νοέμβριο του 1982.

Η διεξαγωγή των εργασιών της IASC γίνεται από ένα Συμβούλιο που συγκροτείται από αντιπροσωπείες 13 χωρών και 4 οργανώσεων, κατ' ανώτατο όριο, που ενδιαφέρονται για την παρουσίαση των οικονομικών πληροφοριών. Οι ιδιότητες των μελών της IASC αναγνωρίζονται στην Αναθεωρημένη Συμφωνία και επιβεβαιώνονται από τις Αμοιβαίες Δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει τόσο η IASC όσο και η IFAC, η Διεθνής Ομοσπονδία Λογιστών (International Federation of Accountants).

Παράλληλα, στις 01/04/2001 τα ΔΛΠ μετονομάζονται σε Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ). Στόχος τους είναι να απεικονίσουν τα

οικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων με ακρίβεια και ορθότητα έτσι ώστε αφενός μεν να είναι αξιόπιστες οι οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων, αφετέρου να μπορούν να γίνουν συγκρίσεις τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Η εφαρμογή των ΔΠΧΠ είναι υποχρεωτική για τις εταιρίες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο και προαιρετική για τις υπόλοιπες. Η χρήση των Δ.Π.Χ.Π. θα επιφέρει σημαντικές αλλαγές στις ισχύουσες λογιστικές αρχές, Συνάμα αλλάζει ο τρόπος με τον οποίο καταρτίζονται οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Κύριος γνώμονας είναι πλέον η παρουσίαση της πραγματικής εικόνας της επιχείρησης γεγονός που δίνει την δυνατότητα να συνάγονται αντικειμενικά συμπεράσματα για την βιωσιμότητα της εταιρίας και ταυτόχρονα δίνεται η δυνατότητα στους εξωτερικούς χρήστες της εταιρίας να έχουν ορθή πληροφόρηση. Μέχρι σήμερα, η IASC έχει εκδώσει συνολικά 41 πρότυπα κάποια εκ των οποίων (ΔΛΠ 3, 4, 5, 6, 9, 13, 25, 26) έχουν καταργηθεί και υπερκαλυφθεί από άλλα πρότυπα ή συγχωνεύτηκαν σε άλλα πρότυπα.

Οι βασικοί σκοποί της IASC είναι οι ακόλουθοι:

- A. Η διαμόρφωση και η δημοσίευση των ΔΛΠ που πρέπει να διέπουν την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων και η προώθηση τους έτσι ώστε να εφαρμόζονται σε παγκόσμια βάση.
- B. Η εργασία για την βελτίωση των κανόνων των λογιστικών μεθόδων και διαδικασιών που χρησιμοποιούνται στην παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων. Για τον λόγο αυτό τα ΔΛΠ είναι δυναμικά. Αναθεωρούνται διαρκώς ώστε να προσαρμόζονται στην τρέχουσα κατάσταση.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα ΔΛΠ στην απεικόνιση των οικονομικών καταστάσεων δεν συμπεριλαμβάνουν τις φορολογικές διατάξεις.

Τα Μέλη συμφωνούν να υποστηρίξουν το έργο της IASC αναλαμβάνοντας ταυτόχρονα τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

1. Να εξασφαλίζουν ότι οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις είναι σύμφωνες με τα ισχύοντα ΔΛΠ.
2. Να πείθουν τις κυβερνήσεις, τους ελεγκτές των χρηματιστηρίων αξιών καθώς και τις επιχειρήσεις ότι οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να συντάσσονται με βάση τα ΔΛΠ.
3. Να εξασφαλίζουν ότι οι ελεγκτές είναι ικανοποιημένοι από την εφαρμογή των ΔΛΠ.
4. Να συμβάλλουν στην διευρυμένη αποδοχή και τήρησή τους διεθνώς.

Με λίγα λόγια τα ΔΛΠ είναι κανόνες διεθνώς αποδεκτοί που πρέπει να διέπουν την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων.

Τα ΔΛΠ καθορίζουν τους κανόνες αποτίμησης των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, με τους οποίους ποσοτικοποιούνται τα έσοδα και τα έξοδα. Επιπλέον, καθορίζουν το περιεχόμενο των ετήσιων καθώς και των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων με τον ακόλουθο τρόπο:

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης ή Λογαριασμός Κερδών- Ζημιών, όπου

παρατίθενται ομαδοποιημένα τα έσοδα και τα έξοδα της επιχείρησης, όπως προκύπτουν στο τέλος της χρήσης.

Γενική εκμετάλλευση, όπου παρουσιάζονται τα στοιχεία της επιχείρησης σε δύο στήλες. Στην μία απεικονίζονται τα στοιχεία της τρέχουσας χρήσης και στην δεύτερη της προηγούμενης χρήσης, έτσι ώστε να είναι δυνατές οι συγκρίσεις των οικονομικών στοιχείων της επιχείρησης.

Κατάσταση Μεταβολών της Χρηματοοικονομικής Θέσης, στην κατάσταση αυτή διαφαίνονται οι μεταβολές που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης στα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών, στην κατάσταση αυτή παρατίθενται οι εισπράξεις και οι πληρωμές της επιχείρησης, που πραγματοποιήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου.

Ισολογισμός, όπου παρουσιάζονται οι ομαδοποιημένες αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της επιχείρησης, όπως έχουν διαμορφωθεί στο τέλος κάθε διαχειριστικής περιόδου.

Προσάρτημα (ή Σημειώσεις πάνω στις οικονομικές καταστάσεις). Το προσάρτημα περιλαμβάνει κάποιο επεξηγηματικό υλικό, συμπληρωματικούς πίνακες, πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες, καθώς και άλλες καταστάσεις που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων. Ειδικότερα, το προσάρτημα μπορεί να περιλαμβάνει πληροφορίες για κινδύνους και αβεβαιότητες που ενδέχεται να επηρεάσουν την πορεία της επιχείρησης καθώς και τυχόν έσοδα ή έξοδα που δεν απεικονίζονται στον Ισολογισμό. Επιπλέον, μπορεί να περιέχονται πληροφορίες σχετικά με την επέκταση της δραστηριότητας της επιχείρησης, γεγονός που θα μεταβάλει τα στοιχεία της επιχείρησης μελλοντικά.

Σύμφωνα με τα ΔΛΠ, οι οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης αποτελούν ένα ενιαίο και αδιάσπαστο σύνολο, όπου δεν επιτρέπεται η αποσπασματική δημοσιοποίησή του. Η επιχείρηση βέβαια μπορεί να καταρτίζει για δική της χρήση οικονομικές καταστάσεις με όποιον τρόπο το επιθυμεί αυτή με στόχο να καλύψει τις δικές της εσωτερικές ανάγκες.

Η δημοσιοποίηση των Ετήσιων και Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων, μαζί με το Πιστοποιητικό Ελέγχου ή Επισκόπησης των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και την Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου που επιβάλλει ο νόμος, συνεπάγεται τις εξής ενέργειες από πλευράς των επιχειρήσεων:

1. Καταχώρηση στα μητρώα εταιρειών.
2. Κατάθεση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
3. Δημοσίευση στον τύπο και στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
4. Ανάρτηση στο Διαδίκτυο.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχουν κάποιες περιπτώσεις που μπορεί να μην εφαρμοστεί κάποιο ΔΛΠ. Αυτό γίνεται μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Όταν η εφαρμογή του προτύπου μπορεί να προκαλέσει κάποια αρνητική επίδραση στην πραγματική εικόνα των οικονομικών καταστάσεων.
- Όταν η απόκλιση οδηγεί στην αληθινή και ορθή παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.

Σε αυτές τις περιπτώσεις θα πρέπει να δημοσιοποιείται το πρότυπο το οποίο παρακάμφθηκε, το σημείο της παρέκκλισης, οι λόγοι και η οικονομική επίδραση της παρέκκλισης.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

1. ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 14: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

Το ΔΛΠ 14 έχει καταργηθεί με το Κανονισμό 1358/2007 και έχει αντικατασταθεί με το ΔΠΧΠ 8. Αυτό το αναθεωρημένο διεθνές λογιστικό πρότυπο αντικαθιστά το ΔΛΠ 14 "παροχή οικονομικών πληροφοριών κατά τομέα" το οποίο εγκρίθηκε από το Συμβούλιο, σε μία αναθεωρημένη έκδοση, το 1994. Το αναθεωρημένο Πρότυπο άρχισε να εφαρμόζεται για Οικονομικές Καταστάσεις περιόδων που αρχίζουν την ή μετά από την 1η Ιουλίου 1998. Ωστόσο, η παροχή πληροφοριών κατά τομέα εξακολουθεί να υφίσταται, άρα, η σημασία αυτού του Προτύπου εξακολουθεί να υφίσταται.

Ο σκοπός του ΔΛΠ 14 είναι ο καθορισμός των οικονομικών πληροφοριών κατά τομέα έτσι ώστε να βοηθήσει τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων στην καλύτερη κατανόηση της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης κατά το παρελθόν, στην ορθότερη εκτίμηση των κινδύνων και των αποδόσεων της επιχείρησης καθώς και στην απόκτηση μιας ουσιαστικότερης άποψης για την εταιρία.

Οι επιχειρήσεις που υποχρεούνται να παρέχουν οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα είναι ακόλουθες:

- Οι επιχειρήσεις που οι μετοχές ή οι ομολογίες τους είναι δημόσια διαπραγματεύσιμες.
- Οι επιχειρήσεις που βρίσκονται σε διαδικασία να εκδώσουν μετοχές ή ομολογίες που θα διαπραγματεύονται σε μια δημόσια αγορά αξιογράφων.
- Οι θυγατρικές εταιρείες που οι μετοχές τους είναι δημόσια διαπραγματεύσιμες.

Οι παραπάνω επιχειρήσεις οφείλουν να παρέχουν πληροφορίες για τα προϊόντα που παράγουν καθώς και για τις υπηρεσίες που παρέχουν τόσο κατά επιχειρηματικό τομέα όσο και κατά γεωγραφικό.

1.2 ΔΛΠ 14- ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΜΕΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

1.2.1 ΟΡΙΣΜΟΙ

Με τον όρο «**επιχειρηματικός τομέας**» εννοούμε ένα μέρος της επιχείρησης που απασχολείται με την παραγωγή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας ή ακόμη και συνδυασμό σχετιζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών που υπόκειται σε κινδύνους και αποδόσεις που διαφέρουν από εκείνους των άλλων επιχειρηματικών τομέων.

Οι συνθήκες που πρέπει να συντρέχουν για το προσδιορισμό του συσχετισμού των προϊόντων ή των υπηρεσιών είναι οι ακόλουθες:

- Το είδος αυτών.
- Η μορφή της παραγωγικής διαδικασίας.
- Ο τύπος ή η κατηγορία του πελάτη.
- Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την διανομή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών.
- Το πλαίσιο του λειτουργικού περιβάλλοντος.

Με τον όρο «**γεωγραφικός τομέας**» εννοούμε ένα μέρος μιας επιχείρησης που απασχολείται με την παραγωγή προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών μέσα σε ένα ειδικό οικονομικό περιβάλλον που υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνους που υπόκεινται άλλα μέρη της εταιρίας που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικά οικονομικά περιβάλλοντα.

Οι παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψιν για την εξατομίκευση των γεωγραφικών τομέων είναι οι ακόλουθοι:

- Ομοιότητα οικονομικών και πολιτικών συνθηκών.
- Σχέσεις μεταξύ των εργασιών σε διάφορους γεωγραφικούς χώρους.
- Ταύτιση των εργασιών.
- Ειδικοί κίνδυνοι που συνδέονται με τις ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής.
- Κανόνες συναλλαγματικού ελέγχου.
- Νομισματικοί κίνδυνοι.

Ως «**παρουσιαζόμενος ή πρωτεύων τομέας**» θεωρείται ο τομέας που εξατομικεύεται με βάση τα όσα έχουν αναφερθεί παραπάνω και επιβάλλεται από το Πρότυπο η παροχή πληροφοριών σε επίπεδο τομέα.

1.2.2 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕ ΤΟΜΕΑ

1. Επιχειρηματικός Τομέας: η επιλογή του επιχειρηματικού τομέα ως πρωτεύοντα τομέα γίνεται στην περίπτωση που η επιχείρηση επιθυμεί να έχει την πληροφόρηση με βάση τους διάφορους τύπους παραγόμενων προϊόντων και παρεχόμενων υπηρεσιών. Μέσα από την ανάλυση των πωλήσεων και των αποτελεσμάτων ανά βασικό προϊόν ή υπηρεσία της επιχείρησης, γίνεται ευκολότερη η κατανόηση της πηγής των βασικότερων εσόδων της επιχείρησης καθώς και του επιπέδου των καθαρών αποτελεσμάτων. Έτσι από εδώ εμφανίζεται το επίπεδο απόδοσης του κάθε κλάδου καθώς και οι πιθανότητες ανάπτυξής του στο μέλλον.

2. Γεωγραφικός Τομέας: η επιλογή του γεωγραφικού τομέα ως πρωτεύοντα τομέα γίνεται με βάση τις γεωγραφικές περιοχές που η επιχείρηση εξαπλώνει τις δραστηριότητές της. Η σημαντικότητα αυτού του τομέα έγκειται στο γεγονός ότι δίνει την δυνατότητα στην επιχείρηση να εκτιμήσει τυχόν μελλοντικούς κινδύνους, οι οποίοι είναι πιθανόν να μην είναι δυνατό να αξιολογηθούν μέσα από την παροχή συγκεντρωτικών στοιχείων.

Οι πληροφορίες αυτές θεωρούνται σημαντικές, γιατί παρέχουν πρόσθετες αναλύσεις και επεξηγήσεις για τους διάφορους τύπους των προϊόντων και των υπηρεσιών που παρέχει μια επιχείρηση καθώς επίσης και για το εύρος της διασποράς των λειτουργιών της σε διάφορες περιοχές, που βρίσκονται είτε εντός είτε εκτός της χώρας στην οποία εδρεύει.

Στις περισσότερες περιπτώσεις η επιλογή του τομέα γίνεται με βάση θέματα που ενδιαφέρουν τη διοίκηση για την καλύτερη παρακολούθηση των λειτουργιών της επιχείρησης, ως προς την αποδοτικότητα, κερδοφορία και γενικά, ως προς την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί. Επιπλέον, μέσα από τις αναφορές αυτές παρέχεται ανάλυση σχετικά με την κάλυψη των διαφόρων κινδύνων.

Ένας επιχειρηματικός ή γεωγραφικός τομέας αναγνωρίζεται ως παρουσιαζόμενος (ή πρωτεύων) τομέας εάν το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων προέρχεται από πωλήσεις σε εξωτερικούς πελάτες και συνάμα ισχύει μια από τις ακόλουθες συνθήκες:

- τα έσοδα του τομέα από πωλήσεις σε εξωτερικούς πελάτες και από συναλλαγές με άλλους τομείς της επιχείρησης είναι τουλάχιστον το 10% των εσόδων όλων των τομέων,

- τα αποτελέσματα χρήσης του τομέα ανεξαρτήτως εάν είναι κέρδη ή ζημιές είναι τουλάχιστον το 10% του συνολικού αποτελέσματος όλων των κερδοφόρων ή ζημιογόνων τομέων και
- τα στοιχεία του ενεργητικού είναι τουλάχιστον το 10% του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού όλων των τομέων.

Ταυτόχρονα όλοι οι τομείς που παρακολουθούνται ξεχωριστά θα πρέπει να αντιπροσωπεύουν το 75% των συνολικών εσόδων της επιχείρησης. Εάν τα συνολικά έσοδα της επιχείρησης είναι λιγότερα του 75%, τότε λαμβάνονται υπόψη και άλλοι τομείς (ακόμη και εάν το ποσοστό τους είναι μικρότερο του 10%) έως ότου συμπληρωθεί τουλάχιστον το 75% από τα συνολικά έσοδα της επιχείρησης.

Οι επεξηγηματικές πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο προσάρτημα αφορούν τους τομείς του πρωτεύοντα τύπου παρουσίασης ενώ παρέχεται περιορισμένη πληροφόρηση για τον δευτερεύοντα τύπο.

Εάν ένας τομέας δεν πληρούσε τα ανωτέρω κριτήρια κατά τα προηγούμενα έτη, και ως εκ τούτου δεν παρέχονταν κάποια πληροφόρηση γι αυτόν, στην περίπτωση που αναφερθεί για πρώτη φορά θα πρέπει να δοθούν συγκριτικά στοιχεία για το προηγούμενο έτος εκτός εάν αυτό είναι πρακτικά ανέφικτο. Τέλος, εάν ένας τομέας παρουσιάστηκε στην προηγούμενη χρήση επειδή πληρούσε το όριο του 10%, τότε πρέπει να δοθούν στοιχεία για τον τομέα αυτό και στην τρέχουσα χρήση, ανεξαρτήτως από το εάν πληροί το όριο του 10%.

1.3 ΔΛΠ 14- ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

Οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται για κάθε έναν από τους τομείς του πρωτεύοντα τύπου παρουσίασης αφορούν ανάλυση των εσόδων, των αποτελεσμάτων, της αξία των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, των επενδύσεων σε πάγια, των αποσβέσεων καθώς και το συνολικό ποσό μη ταμειακών εξόδων και ζημιών λόγω απαξίωσης των στοιχείων. Αντιθέτως, οι πληροφορίες που παρέχονται για τους παρουσιαζόμενους τομείς του δευτερεύοντα τύπου παρουσίασης, αφορούν τα έσοδα, τα στοιχεία του ενεργητικού και τις επενδύσεις σε πάγια. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα αποτελέσματα των τομέων του δευτερεύοντα τύπου δεν απαιτείται να κοινοποιούνται.

Η ανάλυση των παραπάνω στοιχείων του πρωτεύοντα τύπου παρουσίασης έχει ως εξής:

1. **Έσοδα:** περιλαμβάνονται μόνο τα λειτουργικά έσοδα που προκύπτουν από τον κύκλο εργασιών της επιχείρησης. Δηλαδή, δεν περιλαμβάνονται ανόργανα έσοδα, έσοδα από πώληση παγίων καθώς και χρηματοοικονομικά έσοδα.
2. **Αποτέλεσμα (μεικτό):** είναι το αποτέλεσμα που προκύπτει εάν από τα λειτουργικά έσοδα αφαιρέσουμε τα λειτουργικά έξοδα.¹
3. **Αξία περιουσιακών στοιχείων:** περιλαμβάνονται τα στοιχεία από το Ενεργητικό της επιχείρησης που χρησιμοποιούνται στον κάθε τομέα. Υπάρχει η δυνατότητα η αξία από ένα περιουσιακό στοιχείο να διασπαστεί σε περισσότερους τομείς ανάλογα με το μερίδιο συμμετοχής του περιουσιακού στοιχείου στον κάθε τομέα. Επίσης, στην αξία από περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνονται και οι απαιτήσεις από πελάτες που προέρχονται από πωλήσεις του συγκεκριμένου τομέα. Τέλος, τα περιουσιακά στοιχεία του τομέα προσδιορίζονται, μετά την αφαίρεση το σχετικών αποσβέσεων και προβλέψεων.
4. **Υποχρεώσεις:** περιλαμβάνει τις υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές από αγορές του εν λόγω τομέα. Στην ανάλυση αυτή δεν περιλαμβάνονται υποχρεώσεις από φόρους, χρηματοδοτικές μισθώσεις ή αγορά παγίων αλλά και οποιαδήποτε υποχρέωση δημιουργήθηκε για χρηματοπιστωτικούς σκοπούς και όχι για λειτουργικούς. Αξίζει να σημειωθεί, πως τα δάνεια δεν επιμερίζονται στους διάφορους τομείς.
5. **Επενδύσεις σε πάγια:** περιλαμβάνει τις αξίες από τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται στον συγκεκριμένο τομέα ή αναλογία της αξίας εφόσον ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο χρησιμοποιείται σε περισσότερους από έναν τομείς.
6. **Αποσβέσεις:** περιλαμβάνουν τις αποσβέσεις που αντιστοιχούν στις αξίες των παγίων περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιούνται στον συγκεκριμένο τομέα.
7. **Μη ταμειακά έξοδα και ζημιές:** η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί, για κάθε παρουσιαζόμενο τομέα, το συνολικό ποσό των σημαντικών μη ταμειακών εξόδων, εκτός από την απόσβεση ενσώματων και άυλων στοιχείων, τα οποία έξοδα είχαν συμπεριληφθεί στα έξοδα του τομέα και συνεπώς, είχαν αφαιρεθεί κατά τον υπολογισμό του αποτελέσματος του τομέα.

¹ Στα έξοδα του τομέα δεν συμπεριλαμβάνονται τα ανόργανα έξοδα, οι ζημιές από την πώληση περιουσιακών στοιχείων, τα χρηματοοικονομικά έξοδα, τα έξοδα της διοίκησης καθώς και ο φόρος εισοδήματος.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι για την άμεση άντληση των πληροφοριών ανά τομέα θα πρέπει η επιχείρηση να διαμορφώσει το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο στις αναλυτικές βαθμίδες και ειδικότερα την ομάδα 9 της Αναλυτικής Λογιστικής.

1.4 ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΘΕ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

1.4.1 ΠΡΩΤΕΥΩΝ ΤΥΠΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

Οι γνωστοποιήσεις που πρέπει να κάνει η επιχείρηση για κάθε πρωτεύοντα τύπο παρουσίασης είναι οι ακόλουθες:

- ✚ Τα έσοδα από πωλήσεις σε εξωτερικούς πελάτες και σε άλλους τομείς.
- ✚ Το μικτό αποτέλεσμα κάθε τομέα.
- ✚ Την αξία των περιουσιακών στοιχείων του κάθε τομέα.
- ✚ Τις υποχρεώσεις του κάθε τομέα.
- ✚ Το κόστος αγοράς στην χρήση των ενσώματων και των άυλων περιουσιακών στοιχείων.
- ✚ Το συνολικό ποσό των αποσβέσεων που πραγματοποιήθηκαν στην χρήση στα άυλα και στα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία.
- ✚ Το συνολικό μερίδιο της επιχείρησης στα συνολικά καθαρά κέρδη ή ζημίες των συνδεδεμένων εταιριών, των κοινοπραξιών ή άλλων εταιρειών που παρακολουθούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης, εφόσον όλες οι εργασίες των εταιριών αυτών γίνονται μόνο με τον παρουσιαζόμενο τομέα.
- ✚ Η επιχείρηση πρέπει να παρουσιάζει μια συμφωνία μεταξύ των πληροφοριών που γνωστοποιούνται στους πρωτεύοντες τομείς και σε αυτές που γνωστοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.

1.4.2 ΔΕΥΤΕΡΕΥΩΝ ΤΥΠΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

Στην περίπτωση που πρωτεύων τύπος παρουσίασης είναι ο επιχειρηματικός τομέας, τότε οι πληροφορίες που πρέπει να παρουσιάζει η επιχείρηση για τους δευτερεύοντες τομείς είναι οι ακόλουθες:

- ✚ Τα έσοδα του τομέα από εξωτερικούς πελάτες κατά γεωγραφικό τομέα, εφόσον τα έσοδα αυτά αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 10% του συνόλου των πωλήσεων σε εξωτερικούς πελάτες.
- ✚ Τη συνολική λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων για κάθε γεωγραφικό τομέα, εφόσον αυτά αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 10% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων όλων των γεωγραφικών τομέων.
- ✚ Το συνολικό κόστος που πραγματοποιήθηκε για την αγορά άυλων και ενσώματων περιουσιακών στοιχείων των γεωγραφικών τομέων που τα περιουσιακά τους στοιχεία αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 10% των περιουσιακών στοιχείων όλων των γεωγραφικών τομέων.

Στην περίπτωση που ο πρωτεύων τύπος παρουσίασης είναι ο γεωγραφικός τομέας, τότε οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται για τους επιχειρηματικούς τομείς², είναι οι ακόλουθες:

- ✚ Τα έσοδα του τομέα από εξωτερικούς πελάτες.
- ✚ Τη συνολική λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων του τομέα.
- ✚ Το συνολικό κόστος που πραγματοποιήθηκε μέσα στην χρήση για την αγορά άυλων και ενσώματων περιουσιακών στοιχείων.

Στην περίπτωση που η επιχείρηση έχει ως πρωτεύοντα τύπο παρουσίασης τον γεωγραφικό τομέα, βασιζόμενη στην τοποθεσία των περιουσιακών στοιχείων και όχι στην τοποθεσία των πελατών, τότε η επιχείρηση θα πρέπει να παρέχει πληροφορίες για τα έσοδα από πωλήσεις σε εξωτερικούς πελάτες για κάθε γεωγραφικού τομέα με βάση το κριτήριο του 10%.

² Στον επιχειρηματικό τομέα πρέπει να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις: τα έσοδα από πωλήσεις σε εξωτερικούς πελάτες του επιχειρηματικού τομέα είναι τουλάχιστο το 10% των συνολικών πωλήσεων προς όλους τους εξωτερικούς πελάτες και συνάμα τα περιουσιακά στοιχεία είναι τουλάχιστο το 10% των περιουσιακών στοιχείων όλων των επιχειρηματικών τομέων

Στην περίπτωση που η επιχείρηση έχει ως πρωτεύοντα τύπο παρουσίασης τον γεωγραφικό τομέα, βασιζόμενη στην τοποθεσία των πελατών και όχι στην τοποθεσία των περιουσιακών στοιχείων, τότε η επιχείρηση θα πρέπει να παρέχει τις ακόλουθες πληροφορίες για κάθε γεωγραφικό τομέα βασιζόμενο στα περιουσιακά στοιχεία του οποίου τα έσοδα από πωλήσεις σε εξωτερικούς πελάτες ή τα περιουσιακά στοιχεία είναι τουλάχιστο 10% των συνολικών ποσών της επιχείρησης:

- ✚ Τη συνολική λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης κατά γεωγραφική τοποθεσία των στοιχείων αυτών.
- ✚ Το συνολικό κόστος που πραγματοποιήθηκε μέσα στην χρήση για την αγορά άυλων ή ενσώματων στοιχείων κατά τοποθεσία των περιουσιακών στοιχείων.

1.5 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Παρακάτω παρατίθενται οι γνωστοποιήσεις που έκανε ο Όμιλος ΟΠΑΠ Α.Ε. κατά την δημοσίευση των ετήσιων καταστάσεων του έτους 2008, σχετικά με τους τομείς δραστηριότητας του.

ΧΡΗΣΗ 01.01-31.12.2008	ΠΡΟΠΟ	ΛΟΤΤΟ	ΠΡΟΤΟ	ΣΤΟΙΧΗΜΑ	ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ	ΤΖΟΚΕΡ	EXTRA 3	SUPER 3	KINO	ΜΗ ΚΑΤΑΝ/ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ	
(Τα ποσά είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ)												
Έσοδα	54.735	55.774	50.093	2.214.188	1.323	244.474	12.887	58.555	2.825.122	2.440	5.519.591	
Μικτά Κέρδη	19.058	24.552	15.260	476.138	252	83.086	3.897	15.706	516.978	934	1.155.861	
Λειτουργικά Κέρδη	17.260	22.684	13.683	393.203	208	65.966	3.494	13.873	428.564	934	959.869	
Κέρδη προ φόρων	17.260	22.684	13.683	393.203	208	65.966	3.494	13.873	428.564	35.028	993.963	
Καθαρά Κέρδη μετά φόρων	12.651	16.626	10.028	288.190	152	48.349	2.561	10.168	314.106	25.673	728.504	
Άλλα στοιχεία:												
Ενσώματες & Ασώματες Ακίνητοποιήσεις	3.495	3.562	3.199	141.392	85	15.611	823	3.739	180.405	-	352.311	
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	9.940	10.129	9.097	402.104	240	44.397	2.340	10.634	513.052	-	1.001.933	
Στοιχεία Ενεργητικού	13.435	13.691	12.296	543.496	325	60.008	3.163	14.373	693.457	-	1.354.244	
Μη επιμερισμένο ενεργητικό											47.297	47.297
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	13.435	13.691	12.296	543.496	325	60.008	3.163	14.373	693.457	47.297	1.401.541	
Στοιχεία Παθητικού	2.873	2.927	2.629	116.214	70	12.832	676	3.073	148.279	-	289.573	
Μη επιμερισμένο παθητικό											433.395	433.395
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.873	2.927	2.629	116.214	70	12.832	676	3.073	148.279	433.395	722.968	
Προσθήκες ενσώματων & ασώματων ακίνητοποιήσεων	45	46	42	1.848	1	204	11	49	2.358		4.604	
Αποσβέσεις	961	979	879	38.871	23	4.292	226	1.028	49.596	-	96.855	

ΧΡΗΣΗ 01.01-31.12.2008	Ελλάδα	Κύπρος	Σύνολο
(Τα ποσά είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ)			
Έσοδα	5.330.540	189.051	5.519.591
Μικτά Κέρδη	1.126.497	29.364	1.155.861
Σύνολο Ενεργητικού	1.368.677	32.864	1.401.541

Όπως γίνεται σαφές από τα παραπάνω, ο Όμιλος έχει επιλέξει ως πρωτεύοντα τύπο παρουσίασης τον επιχειρηματικό τομέα. Δηλαδή, η επιχείρηση προτιμά να έχει τις πληροφορίες με βάση τους τύπους των διαφόρων προϊόντων. Η επιλογή της αυτή διατρανώνεται και από το γεγονός ότι ο γεωγραφικός τομέας δεν διαδραματίζει σημαντικό ρόλο δεδομένου ότι ο Όμιλος δεν παρουσιάζει επέκταση σε άλλες χώρες πέραν της Κύπρου ενώ συνάμα η συντριπτική πλειοψηφία των εξόδων προέρχεται από το εσωτερικό της χώρας. Μόλις το 3,42% προέρχεται από πωλήσεις των διαφόρων παιχνιδιών στην Κύπρο. Άρα, ο συγκεκριμένος τομέας δεν καλύπτει το κριτήριο του 10% και έτσι δεν χαιρεί αναλύσεως. Αντιθέτως, με την διάκριση που πραγματοποιεί ο Όμιλος μπορεί κάποιος εύκολα να αντιληφθεί την δυναμική των διαφόρων παιχνιδιών καθώς και την σημαντικότερη πηγή εσόδων για την εταιρία. Γίνεται σαφές ότι τα βασικότερα έσοδα για την εταιρία προέρχονται από δύο παιχνίδια: το ΚΙΝΟ και το ΣΤΟΙΧΗΜΑ.

1.6 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 14

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 14 κάθε επιχείρηση που είναι υποχρεωμένη να τηρεί το πρότυπο και έχει περισσότερους από έναν γεωγραφικούς ή επιχειρηματικούς τομείς δράσης πρέπει να παρέχει αναλυτική πληροφόρηση για κάθε τομέα της που αντιπροσωπεύει ποσοστό μεγαλύτερο του 10% του συνόλου της επιχείρησης. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η υιοθέτηση του ΔΛΠ 14 δεν επηρεάζει την Καθαρή Θέση και τα Αποτελέσματα Χρήσης των επιχειρήσεων που το εφαρμόζουν. Αντιθέτως, στην Ελληνική Νομοθεσία δεν υπάρχει αντίστοιχη υποχρέωση. Ωστόσο, η έννοια του επιχειρησιακού τομέα αποκτά σημασία από φορολογική άποψη αφενός στον προσδιορισμό της έννοιας της «μεταβίβασης της επιχείρησης» λόγω πώλησης, για σκοπούς επιβολής του φόρου υπεραξίας 20% που προσδιορίζεται στο άρθρο 13 παρ. 1 του ΚΦΕ, αφετέρου δε στο πλαίσιο των φορολογικών

νόμων που διέπουν μετασχηματισμούς, οι οποίοι προβλέπεται ότι εφαρμόζονται και επί “απόσχισης κλάδου”. Τέλος, κατά την Ελληνική Νομοθεσία το μόνο που απαιτείται είναι ανάλυση του κύκλου εργασιών της επιχείρησης καθώς και η λειτουργία της αναλυτικής λογιστικής εκμετάλλευσης για τις μεγάλες επιχειρήσεις.

1.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το ΔΛΠ 14 έχει ιδιαίτερη σημασία για τους εξωτερικούς χρήστες πληροφοριών της επιχείρησης. Η σημασία του έγκειται στο γεγονός ότι η διάκριση που πραγματοποιείται από την εταιρία δίνει την δυνατότητα για άμεση άντληση πληροφοριών σχετικά με τους σημαντικούς για την εταιρία τομείς. Επιπλέον, μπορεί κάποιος άνετα να διαπιστώσει από τι συνίσταται το κέρδος μιας επιχείρησης και τι κίνδυνοι ελλοχεύουν γι αυτήν. Γενικά, οι επιχειρήσεις προτιμούν να έχουν ως πρωτεύοντα ή παρουσιαζόμενο τομέα τον **επιχειρηματικό** στην περίπτωση που οι δραστηριότητες της δεν παρουσιάζουν γεωγραφική διασπορά. Στην αντίθετη περίπτωση ως πρωτεύοντας τομέας ορίζεται ο **γεωγραφικός**. Η χρήση του εν λόγω προτύπου δεν ασκεί κάποια επίδραση στα αποτελέσματα της επιχείρησης. Πρακτικά αποτελεί την ανάλυση του τζίρου της επιχείρησης. Για τον λόγο αυτό το ΔΛΠ 14 δεν σχετίζεται με την έννοια της «δημιουργικής λογιστικής».

2. ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 19: ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

2.1 ΔΛΠ 19- ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Το πρότυπο αυτό καθορίζει τη λογιστική αντιμετώπιση και τις γνωστοποιήσεις για τις παροχές από έναν εργοδότη στους εργαζομένους. Το Πρότυπο συμπεριλαμβάνει όλες τις παροχές ακόμη και εκείνες που προέρχονται από τυπικά προγράμματα, από νομοθετικούς κανόνες ή κλαδικές συμβάσεις καθώς και εκείνες που προέρχονται από μια άτυπη συμφωνία και καταλήγουν σε δέσμευση από τον εργοδότη.

Βασικές προϋποθέσεις της εφαρμογής του εν λόγω προτύπου είναι η αναγνώριση από τη μεριά της επιχείρησης αφενός μεν της **υποχρέωσης** και αυτό γίνεται όταν ο εργαζόμενος έχει παράσχει υπηρεσίες και ως αντάλλαγμα περιμένει μελλοντικές παροχές, αφετέρου δε του **εξόδου**. Το έξοδο αναγνωρίζεται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στην επιχείρηση από τις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν από τους εργαζομένους.

Ο όρος «**παροχές προς τους εργαζομένους**» συμπεριλαμβάνει όλους τους τύπους παροχών που δίνονται από μια επιχείρηση με αντάλλαγμα την παρεχόμενη από τους εργαζόμενους υπηρεσία.

Στο σημείο αυτό αξίζει να δοθούν δύο επισημάνσεις. Πρώτον, σαν παροχές νοούνται και αυτές που καταβάλλονται σε προστατευόμενα μέλη ή ακόμη και σε τρίτους (πχ ασφαλιστικές εταιρείες). Δεύτερον, στους εργαζομένους μιας εταιρίας συμπεριλαμβάνονται τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και οι λοιποί διευθυντές ανεξάρτητα από την σχέση εργασίας που έχουν με την εταιρία.

2.2 ΔΛΠ 19- ΤΥΠΟΙ ΠΑΡΟΧΩΝ

Οι τύποι παροχών χωρίζονται σε 5 κατηγορίες οι οποίες αναλύονται διεξοδικά παρακάτω.

1. **Βραχυχρόνιες παροχές σε εργαζομένους.** Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται παροχές της επιχείρησης προς του εργαζομένους που αφορούν μισθούς, ημερομίσθια, εργοδοτικές εισφορές, τακτικές άδειες και άδειες ασθενείας μετ' αποδοχών, η διανομή των κερδών και οι έκτακτες πληρωτέες παροχές. Επιπλέον, συμπεριλαμβάνονται και οι

μη νομισματικές παροχές στους εργαζομένους (π.χ. ιατρική περίθαλψη, εταιρικό αυτοκίνητο, κατοικία κλπ). Βασικό χαρακτηριστικό όλων αυτών των παροχών είναι ότι λήγουν εντός 12 μηνών μετά το πέρας της χρήσης μέσα στην οποία οι εργαζόμενοι έχουν προσφέρει τις υπηρεσίες τους. Η λογιστική αντιμετώπιση των βραχυχρόνιων παροχών προς τους εργαζομένους είναι γενικά απλή διότι δεν απαιτείται η εφαρμογή αναλογιστικών μεθόδων και η προεξόφληση κάποιων ποσών. Δηλαδή, στο τέλος κάθε μήνα με την σύνταξη της μισθοδοσίας γίνονται και οι εγγραφές που αφορούν τον μήνα που πέρασε. Αξίζει να σημειωθεί, ότι για τα δώρα, τα επιδόματα καθώς και τα Bonus, απαιτείται αναλογική καταχώρηση του εξόδου κατά την διάρκεια του έτους, δηλαδή να γίνεται εγγραφή τους κάθε μήνα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η επιχείρηση συντάσσει οικονομικές καταστάσεις ανά τρίμηνο ή ακόμα και ανά μήνα και θα πρέπει να υπάρχει αναφορά αυτού του σημαντικού εξόδου. Αυτού του είδους οι παροχές και τα ωφέληματα θα πρέπει να αναγνωρίζονται και να κατανέμονται στην περίοδο που αντιστοιχούν, είτε ως έξοδο έναντι των εσόδων, είτε ως κεφαλαιουχική δαπάνη. Θα πρέπει, λοιπόν, να αναγνωρίζονται αρχικά ως υποχρέωση της επιχείρησης προς τους εργαζομένους μειωμένη με τις οποιεσδήποτε προκαταβολές. Εάν οι προκαταβολές είναι μεγαλύτερες από την υποχρέωση, τότε θεωρούνται προπληρωμές για την παροχή μελλοντικών υπηρεσιών από τους εργαζομένους. Οι βραχυπρόθεσμες αποζημιώσεις λόγω απουσίας από την εργασία χωρίζονται σε δύο βασικές κατηγορίες, στις **Συσσωρευτικές** και στις **Μη Συσσωρευτικές**. Στην πρώτη περίπτωση ο εργαζόμενος δικαιούται να μεταφέρει οποιεσδήποτε απουσίες δεν έχει πραγματοποιήσει από την μια περίοδο στην άλλη, χωρίς να χάσει το δικαίωμα πραγματοποίησής τους. Στη δεύτερη περίπτωση, εάν κάποιος εργαζόμενος δεν διεκδικήσει τις απουσίες που δικαιούται για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ή μια συγκεκριμένη περίοδο, τότε δεν δικαιούται να τις διεκδικήσει την επόμενη περίοδο. Οι συσσωρευτικές απουσίες όμως, διακρίνονται και σε **Επενδυμένες** (vesting), δηλαδή ο δικαιούχος θα δικαιούται τις απουσίες αυτές μετ' αποδοχών, και σε **Μη Επενδυμένες** (non vesting), δηλαδή χωρίς αποδοχές. Οποιαδήποτε και να είναι η μορφή των συσσωρευτικών απουσιών, δημιουργείται πάντοτε υποχρέωση, από πλευράς εργοδότη, η οποία θα πρέπει να αναγνωρίζεται στις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης. Η κάθε επιχείρηση θα πρέπει πάντοτε να δημιουργεί πρόβλεψη για την αναμενόμενη συσσωρευμένη αποζημίωση για απουσίες ως μία επιπρόσθετη υποχρέωση, που πιθανόν να εκδηλωθεί με την καταβολή των απουσιών που δεν έχουν πραγματοποιηθεί κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

2. **Μακροχρόνιες παροχές στους εργαζόμενους μετά την απασχόληση.** Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται παροχές όπως οι συντάξεις μετά την απασχόληση, η ασφάλιση ζωής μετά την αποχώρηση, η ιατρική περίθαλψη μετά την αποχώρηση, τα ειδικά Bonus, οι ειδικές άδειες κλπ.

Τα προγράμματα παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία διακρίνονται σε δύο βασικές κατηγορίες: στα προγράμματα **καθορισμένων εισφορών** και στα προγράμματα **καθορισμένων παροχών** και μπορεί να αποτελούν τυπικές ή άτυπες συμφωνίες. Στην πρώτη περίπτωση η επιχείρηση είναι υποχρεωμένη να καταβάλει σταθερές εισφορές σε συγκεκριμένο ταμείο που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές. Η επιχείρηση δεν έχει καμία υποχρέωση να καταβάλει επιπρόσθετες εισφορές εάν τα περιουσιακά στοιχεία των ταμείων δεν επαρκούν για να πληρώσουν όλες τις παροχές προς τους εργαζομένους. Ο λογιστικός χειρισμός των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών είναι γενικά απλός. Αυτό οφείλεται στο ότι δεν απαιτούνται αναλογιστικές παραδοχές για την αποτίμηση εξόδων και υποχρεώσεων. Η υποχρέωση της επιχείρησης συνίσταται στην καταβολή των ποσών που έχουν συμφωνηθεί, στους εργαζομένους, ως αντάλλαγμα των υπηρεσιών που έχουν παράσχει. Αξίζει να σημειωθεί, ότι οι εισφορές οι οποίες λήγουν σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 12 μηνών από το τέλος της χρήσης, θα πρέπει να προεξοφλούνται.

Παρότι αυτές οι παροχές έχουν νομοθετηθεί ήδη, έχουν περιορισμένη εφαρμογή στην Ελλάδα, αλλά είναι πολύ δημοφιλείς στο εξωτερικό.

Στην δεύτερη περίπτωση, συμπεριλαμβάνονται όλα τα λοιπά προγράμματα παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία. Τα προγράμματα καθορισμένων παροχών μπορεί να είναι μη χρηματοδοτούμενα ή μπορεί να είναι ολικά ή εν μέρει χρηματοδοτούμενα. Ο λογιστικός χειρισμός των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών είναι εξαιρετικά πολύπλοκος. Η πολυπλοκότητα έγκειται στο γεγονός ότι χρειάζεται να γίνουν αναλογιστικές παραδοχές για την αναγνώριση του εξόδου και της υποχρέωσης και ενδεχομένως να προκύψουν αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες. Επομένως, όπως προκύπτει από αυτό το πρόγραμμα, το αναγνωριζόμενο έξοδο μπορεί να διαφέρει από το ποσό που οφείλεται στον εργαζόμενο. Ταυτόχρονα, οι υποχρεώσεις πρέπει να προεξοφλούνται διότι πρόκειται να διακανονιστούν ενδεχομένως και αρκετά χρόνια μετά την παροχή της υπηρεσίας από τους εργαζομένους.

Για την αποτίμηση του εξόδου χρειάζονται τα ακόλουθα:

- ✓ Η χρήση αναλογιστικών τεχνικών με σκοπό να εκτιμηθεί ακριβώς η αμοιβή των εργαζομένων για τις υπηρεσίες που έχουν παράσχει. Εδώ λαμβάνονται υπόψη **δημογραφικές** και **οικονομικές** παραδοχές οι οποίες επηρεάζουν το κόστος της υπηρεσίας.

Οι δημογραφικές παραδοχές λαμβάνουν υπόψη τις ακόλουθες παραμέτρους:

1. Θνησιμότητα, τόσο κατά τη διάρκεια όσο και μετά την έξοδο από την υπηρεσία.
2. Δείκτες κινητικότητας προσωπικού και πρόωρης αποχώρησης.
3. Την αναλογία των μελών του προγράμματος με προστατευόμενα μέλη που θα δικαιούνται τις παροχές.
4. Συντελεστές διεκδικήσεων σύμφωνα με ιατροφαρμακευτικά προγράμματα

Από την άλλη μεριά οι οικονομικές παραδοχές καταγίνονται με τα ακόλουθα πράγματα:

1. Το προεξοφλητικό επιτόκιο.
2. Τους μελλοντικούς μισθούς και τα επίπεδα παροχών.
3. Στην περίπτωση των ιατροφαρμακευτικών παροχών, μελλοντικές ιατροφαρμακευτικές δαπάνες, περιλαμβανομένων, αν είναι σημαντικό, των δαπανών διαχείρισης των αξιώσεων και της καταβολής παροχών.
4. Το αναμενόμενο ποσοστό απόδοσης από τα περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος.

Οι αναλογιστικές παραδοχές είναι αμερόληπτες, αν δεν είναι ούτε παράλογες, ούτε εξαιρετικά συντηρητικές. Αντιθέτως, είναι αμοιβαία συμβατές, αν αντικατοπτρίζουν τις οικονομικές σχέσεις μεταξύ παραγόντων όπως ο πληθωρισμός, οι συντελεστές μισθολογικών αυξήσεων, η απόδοση περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος και τα προεξοφλητικά επιτόκια. Για παράδειγμα, όλες οι παραδοχές που εξαρτώνται από ένα συγκεκριμένο επίπεδο πληθωρισμού (όπως παραδοχές για τα επιτόκια και αυξήσεις μισθών και παροχών) σε οποιαδήποτε μελλοντική περίοδο προϋποθέτουν το ίδιο επίπεδο πληθωρισμού σε αυτήν την περίοδο.

- ✓ Η προεξόφληση της παροχής, με την χρήση της μεθόδου της Προβεβλημένης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit Method). Με τη μέθοδο αυτή υπολογίζεται η παρούσα αξία της υποχρέωσης. Βάση αυτής της μεθόδου απαιτείται

η κατανομή των παροχών στις περιόδους που προκύπτει η υποχρέωση καταβολής τους.

Η μέθοδος της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας θεωρεί ότι κάθε περίοδος υπηρεσίας δημιουργεί μια επιπρόσθετη μονάδα δικαιώματος στις παροχές και επιμετρά κάθε μονάδα ξεχωριστά για να δημιουργήσει την τελική δέσμευση. Η Μέθοδος προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας απαιτεί από την οικονομική οντότητα να κατανέμει το όφελος στην τρέχουσα περίοδο (για να μπορεί να προσδιορίζει το κόστος της τρέχουσας απασχόλησης) και στην τρέχουσα και σε προηγούμενες περιόδους (για να μπορεί να προσδιορίσει την παρούσα αξία δεσμεύσεων καθορισμένων παροχών). Η οικονομική οντότητα κατανέμει τις παροχές στις περιόδους που προκύπτει η δέσμευση χορηγίας των παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία. Η δέσμευση αυτή προκύπτει καθώς οι εργαζόμενοι παρέχουν υπηρεσίες σε ανταπόδοση παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία, τις οποίες η οικονομική οντότητα αναμένει να καταβάλει σε μελλοντικές περιόδους αναφοράς. Αναλογιστικές τεχνικές επιτρέπουν στην οικονομική οντότητα την επιμέτρηση αυτής της δέσμευσης με αρκετή αξιοπιστία που να δικαιολογεί αναγνώριση της υποχρέωσης.

✓ Ο υπολογισμός των αναλογιστικών κερδών ή ζημιών που μπορεί να προκύψουν τόσο μέσα στην περίοδο όσο και συνολικά κατά τη διάρκεια ισχύος του προγράμματος.

✓ Ο προσδιορισμός του κόστους προϋπηρεσίας που προκύπτει από μεταβολές στο πρόγραμμα.

Το κόστος προϋπηρεσίας προκύπτει όταν η επιχείρηση εφαρμόζει ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ή επιφέρει αλλαγές σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών που ήδη υπάρχει. Οι μεταβολές είναι απόρροια της υπηρεσίας που προσφέρουν οι εργαζόμενοι, μέχρι την κατοχύρωση των παροχών. Έτσι η αναγνώριση του κόστους γίνεται στην τρέχουσα περίοδο ανεξαρτήτως εάν αυτό αφορά υπηρεσίες που ο εργαζόμενος προσέφερε σε προηγούμενη περίοδο. Σε αυτή την περίπτωση το κόστος προϋπηρεσίας συνιστά την υποχρέωση που προκύπτει από την μεταβολή.

✓ Ο προσδιορισμός ενδεχομένων κερδών ή ζημιών που μπορεί να προκύψουν με το πέρας του προγράμματος.

Το πρότυπο σε αυτή την περίπτωση απαιτεί η επιχείρηση να αναγνωρίζει μια υποχρέωση καθορισμένων παροχών, βασιζόμενη σε αναλογιστικές εκτιμήσεις ως προς το καθαρό σύνολο της παρούσας αξίας της υποχρέωσης της καθορισμένης παροχής, μειωμένης κατά

την αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος από την οποία θα προκύψουν οι υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Οι μεταβολές στις αναλογιστικές εκτιμήσεις καθώς και τυχόν μη προγραμματισμένες μεταβολές στην αξία των προγραμμάτων δημιουργούν αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες. Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες εάν δεν ξεπερνούν το 10% της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών ή το 10% της εύλογης αξίας των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος καθορισμένων παροχών, όπως αυτά έχουν καθοριστεί κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης, δεν χρειάζεται να αναγνωριστούν άμεσα. Στην περίπτωση που η επιχείρηση ακολουθεί την πολιτική της αναγνώρισης των αναλογιστικών κερδών ή ζημιών απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια, τότε θα πρέπει το σύνολο των αναλογιστικών κερδών ή ζημιών να αναγνωριστούν στην περίοδο στην οποία προκύπτουν.

Συμπερασματικά, το ποσό της υποχρέωσης προκύπτει από την παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού προσαυξημένη (ή μειωμένη) με τα αναλογιστικά κέρδη (ή ζημίες) που δεν έχουν αναγνωριστεί στα αποτελέσματα, μείον το κόστος προϋπηρεσίας που δεν έχει αναγνωριστεί μείον την εύλογη αξία κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος από τα οποία θα διακανονιστούν οι υποχρεώσεις. Τέλος, το έξοδο (ή έσοδο) που θα συμπεριληφθεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης αποτελείται από το άθροισμα των καθαρών ποσών του κόστους τρέχουσας απασχόλησης, του χρηματοοικονομικού κόστους, των αναλογιστικών κερδών ή ζημιών που έχουν αναγνωριστεί, του κόστους προϋπηρεσίας που έχει αναγνωριστεί, την επίδραση οποιασδήποτε περικοπής έχει αναγνωριστεί καθώς και από την αναμενόμενη απόδοση οποιουδήποτε στοιχείου του ενεργητικού του προγράμματος.

Εάν η επιχείρηση έχει περισσότερα του ενός προγράμματα καθορισμένων παροχών, εφαρμόζει την παραπάνω διαδικασία για κάθε ένα πρόγραμμα ξεχωριστά.

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών και καθορισμένων παροχών μπορεί να χαρακτηρίζονται ως εξής:

- ◆ Προγράμματα πολλών εργοδοτών.
- ◆ Κρατικά προγράμματα.
- ◆ Ασφαλισμένες παροχές.

Τα **προγράμματα πολλών εργοδοτών** είναι τα προγράμματα εκείνα σύμφωνα με τα οποία οι εργοδότες από διαφορετικές εταιρείες συνιστούν ένα ταμείο ή έναν λογαριασμό όπου συγκεντρώνουν εισφορές από όλους τους συμμετέχοντες εργοδότες, με σκοπό να καλύψουν τις παροχές μετά την λήξη της απασχόλησης προς τους εργαζομένους όλων των εργοδοτών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Τα **κρατικά προγράμματα** είναι προγράμματα που έχουν καθιερωθεί με νόμο για να καλύπτουν όλες ή ομοειδείς επιχειρήσεις. Την εποπτεία των προγραμμάτων αυτών έχει είτε η κεντρική κυβέρνηση, είτε η τοπική αυτοδιοίκηση ή φορείς που έχουν συσταθεί αποκλειστικά γι αυτόν το σκοπό. Αξίζει να σημειωθεί ότι προγράμματα αυτής της μορφής, είναι στην συντριπτική τους πλειοψηφία προγράμματα καθορισμένων εισφορών. Αυτό συμβαίνει με όλα τα ασφαλιστικά ταμεία στην χώρα μας.

Στην περίπτωση των **ασφαλισμένων παροχών**, η επιχείρηση πληρώνει ασφάλιστρα σε μία ασφαλιστική εταιρία για να πληρώσει τις παροχές στους εργαζομένους μετά την λήξη της εργασιακής σχέσης. Υπό αυτή την έννοια τα προγράμματα θεωρούνται ως προγράμματα καθορισμένων εισφορών. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις που οι παροχές αυτού του είδους θεωρούνται ως προγράμματα καθορισμένων παροχών. Αυτό ισχύει στην περίπτωση που η επιχείρηση έχει ισχυρή δέσμευση προς τους εργαζομένους αφενός να πληρώνει τις παροχές προς τους εργαζομένους άμεσα, όταν αυτές γίνονται απαιτητές από αυτούς αφετέρου να πληρώνει επιπρόσθετα ποσά προς τους εργαζομένους στην περίπτωση που τα ποσά που διαθέτει ο ασφαλιστής δεν επαρκούν για την πληρωμή των εργαζομένων.

3. Μακροχρόνιες παροχές σε εργαζομένους. Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται παροχές σε εργαζομένους, όπως η άδεια μακρόχρονης υπηρεσίας, οι παροχές μακρόχρονης ανικανότητας, οι διανομές κερδών ή πρόσθετες παροχές και δουλευμένη αποζημίωση και τα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Γενικά, αφορούν όλες τις παροχές που λήγουν 12 μήνες μετά το τέλος της χρήσης μέσα στην οποία οι εργαζόμενοι προσέφεραν τις υπηρεσίες τους.

Η αποτίμηση των μακροχρόνιων παροχών προς τους εργαζομένους, δεν εμπεριέχει τον ίδιο βαθμό αβεβαιότητας όπως η αποτίμηση των παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία. Επομένως, τυχόν μεταβολές στις μακροχρόνιες παροχές σπάνια επιφέρουν

κάποιο σημαντικό κόστος προϋπηρεσίας. Γι αυτό το λόγο η λογιστικοποίηση αυτού του προτύπου είναι απλή.

Η μέθοδος αυτή παρουσιάζει διαφορά σε σχέση με την λογιστικοποίηση των παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Η διαφορά εναπόκειται στο γεγονός ότι τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες καθώς και το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρούνται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης.

Σχετικά με τα συνταξιοδοτικά προγράμματα η επιχείρηση καταβάλλει τις μηνιαίες εισφορές που προβλέπονται από το πρόγραμμα και τελειώνει έτσι η υποχρέωσή της. Όταν εργαζόμενος φτάσει σε ηλικία συνταξιοδότησης, λαμβάνει αυτά που προβλέπονται από το πρόγραμμά του.

4. **Παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης.** Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται αποζημιώσεις απόλυσης ή συνταξιοδότησης. Οι παροχές αυτές προκύπτουν μόνο κατά την λήξη της εργασιακής σχέσης και όχι κατά την διάρκεια αυτής. Οι παροχές αυτές αναγνωρίζονται ως έξοδο και ως υποχρέωση μόνο όταν η επιχείρηση έχει ισχυρή δέσμευση για τον τερματισμό της εργασιακής σχέσης πριν από την κανονική ημερομηνία εξόδου από αυτήν και όταν χορηγεί κίνητρα λήξης της εργασιακής σχέσης για να ενθαρρύνει την εκούσια έξοδο από την επιχείρηση. Η δέσμευση αυτή της επιχείρησης πηγάζει από ένα λεπτομερειακό και επίσημο πρόγραμμα για την λήξη της απασχόλησης και δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσής του. Το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την περιγραφή των εργασιών, τον αριθμό των εργαζομένων (κατά προσέγγιση) που πρόκειται να πληγούν από το πρόγραμμα, τις παροχές και τις ωφέλειες στην κάθε τάξη εργαζομένων λόγω λήξεως της εργασιακής σχέσης καθώς και το χρονοδιάγραμμα μέσα στο οποίο θα εφαρμοστεί το πρόγραμμα. Μερικές παροχές σε εργαζόμενους είναι καταβλητέες ανεξάρτητα από το λόγο της αποχώρησης του εργαζόμενου. Η καταβολή τέτοιων παροχών είναι βέβαιη αλλά το χρονοδιάγραμμα της πληρωμής τους είναι αβέβαιο. Επιπλέον, μερικές επιχειρήσεις παρέχουν ένα χαμηλότερο επίπεδο παροχής για οικειοθελή λήξη της απασχόλησης κατόπιν αίτησης του εργαζόμενου, παρά οικειοθελή λήξη της απασχόλησης μετά από αίτηση της επιχείρησης. Η πρόσθετη καταβλητέα παροχή κατά την οικειοθελή λήξη της απασχόλησης είναι μια παροχή λήξης απασχόλησης. Οι παροχές λήξης απασχόλησης δεν παρέχουν στην επιχείρηση μελλοντικά οικονομικά οφέλη και καταχωρούνται αμέσως ως έξοδα.

Εάν η υποχρέωση που έχει δημιουργηθεί για αποζημίωση λόγω εξόδου από την επιχείρηση πρόκειται να καταβληθεί μετά από 12 μήνες από την ημερομηνία του Ισολογισμού, τότε το ποσό αυτό θα εμφανιστεί στις οικονομικές καταστάσεις προεξοφλημένο στη σημερινή του αξία με τον τρέχοντα συντελεστή απόδοσης. Σε περίπτωση ενθάρρυνσης σχεδίου εθελοντικής αποχώρησης, η πρόβλεψη για την αποζημίωση θα πρέπει να υπολογίζεται με βάση τον αναμενόμενο αριθμό των εργαζομένων που πιστεύεται ότι θα ασκήσουν το δικαίωμα αυτό.

Με βάση τις οδηγίες του προτύπου αυτού, οι σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων δεν χρειάζεται να περιλαμβάνουν οποιαδήποτε αναφορά σχετικά με τα προγράμματα παροχής ωφελημάτων προς τους εργαζομένους. Το πρότυπο αυτό περιγράφει τους λογιστικούς χειρισμούς και τις πληροφορίες που θα πρέπει να περιλαμβάνονται αναφορικά με τις παροχές και τα ωφελήματα των εργαζομένων και εφαρμόζεται όταν οι παροχές ή τα ωφελήματα πηγάζουν από ατομικές ή κλαδικές συμβάσεις εργαζομένων με την επιχείρηση, όταν οι παροχές ή τα ωφελήματα που προέρχονται από νομοθετικές ρυθμίσεις του κράτους ή του κλάδου είναι πιθανόν να επηρεάζουν το σύνολο των εργαζομένων της χώρας ή όταν πηγάζουν από ανεπίσημη πρακτική (κεκτημένα δικαιώματα) και αποτελούν υποχρέωση της επιχείρησης να τα εφαρμόσει.

5. Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους ή με βάση την αξία αυτών. Περιλαμβάνουν παροχές που δίνονται στο προσωπικό με την μορφή συμμετοχικών τίτλων (πχ μετοχές) ή με την καταβολή μετρητών, τα ποσά των οποίων εξαρτώνται από τις μελλοντικές αγοραίες τιμές των μετοχών της επιχείρησης που καταρτίζει τις οικονομικές καταστάσεις.

Υπάρχουν διάφορα προγράμματα παροχών αυτού του είδους για τα οποία απαιτούνται μια σειρά από γνωστοποιήσεις.

2.3 ΔΛΠ 19- ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΠΑΡΟΧΩΝ

Αναφορικά με τους τύπους παροχών προς τους εργαζομένους, μια επιχείρηση θα πρέπει να γνωστοποιεί τα ακόλουθα:

- το ποσό που καταχωρείται σαν δαπάνη και αφορά προγράμματα για καθορισμένες εισφορές,
- τις λογιστικές αρχές που ακολουθεί η επιχείρηση για να καταχωρεί τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες,
- τη γενική περιγραφή του τύπου του προγράμματος,
- τη λογιστική συμφωνία των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι καταχωρημένα στον Ισολογισμό,
- τα ποσά που συμπεριλαμβάνονται στην πραγματική αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος,
- τις μεταβολές που επήλθαν κατά τη διάρκεια της χρήσης στις απαιτήσεις και στις υποχρεώσεις,
- τη συνολική δαπάνη που είναι στην καταχωρημένη στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης και αφορά το κόστος της τρέχουσας υπηρεσίας, τους τόκους, την αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες, το κόστος προϋπηρεσίας και το αποτέλεσμα κάθε περικοπής ή διακανονισμού,
- την πραγματική απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος,
- τις βασικές αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιούνται κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.4 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 19

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 τα αποτελέσματα της επιχείρησης βαρύνονται κατά το μέρος που αναλογεί σε κάθε χρήση και αφορά το προβλεπόμενο κόστος των συνταξιοδοτικών παροχών που θα καταβάλλει η επιχείρηση στο μέλλον όπως προκύπτει από το καθορισμένο πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών της επιχείρησης. Αντίθετα, η ελληνική νομοθεσία προβλέπει την διενέργεια πρόβλεψης αποζημίωσης λόγω συνταξιοδότησης ή απόλυσης του προσωπικού, η οποία υπολογίζεται βάσει του ν. 2112/20. Το 40% της παραπάνω συνολικής υποχρέωσης καταχωρείται λογιστικά. Στην ελληνική φορολογική νομοθεσία, ως φορολογικά εκπιπτόμενη δαπάνη αναγνωρίζεται μόνο η πρόβλεψη που αντιστοιχεί στην αποζημίωση του προσωπικού που συνταξιοδοτείται τον επόμενο χρόνο.

Επιπλέον, σύμφωνα με το ΔΛΠ 19, τυχόν αμοιβές προσωπικού που θα χρησιμοποιηθούν για ιδιοπαραγωγή παγίων, μπορούν να μεταφερθούν άμεσα στη χρέωση των παγίων. Αντιθέτως, στην περίπτωση του Ε.Γ.Λ.Σ. οι αμοιβές που προσωπικού εμφανίζονται στο σύνολό τους και στην περίπτωση της ιδιοπαραγωγής παγίων, χρεώνεται ο λογαριασμός των παγίων με αντίστοιχη πίστωση του λογαριασμού 76 «Έσοδα Κεφαλαίων».

Ταυτόχρονα, η διανομή των κερδών που πληρώνονται στα μέλη της διοίκησης καθώς και στο προσωπικό της εταιρίας θεωρούνται βραχυχρόνιες παροχές και ενσωματώνονται στα έξοδα. Αντίθετα, το Ε.Γ.Λ.Σ δεν θεωρεί τα ποσά αυτά ως έξοδα.

Επίσης, το ΔΛΠ 19 προβλέπει στην περίπτωση των καθορισμένων παροχών καθώς και των μακροχρόνιων παροχών να γίνονται αναλογιστικές μελέτες και να υπολογίζονται αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες. Άρα, το ποσό της υποχρέωσης είναι υπολογισμένο σε ετήσια βάση. Αντίθετα, με βάση τα ΕΛΠ δεν υπάρχει κάποια σχετική υποχρέωση αλλά προβλέπονται μόνο ορισμένες πληροφορίες στο Προσάρτημα.

Με βάση το ΔΛΠ 19 θα πρέπει στα αποτελέσματα της επιχείρησης να προβλέπονται αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με την επίδραση των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών. Με βάση τα Ε.Λ.Π δεν προβλεπόταν κάτι τέτοιο.

Συγχρόνως, με βάση το ΔΛΠ 19 προβλέπεται η γνωστοποίηση μεγάλου όγκου πληροφοριών σχετικά με τις παροχές προς τους εργαζομένους. Αντιθέτως, η πληροφόρηση που παρέχεται με βάση τα ΕΛΠ είναι πλημμελής.

Τέλος, με βάση τα ΕΛΠ πρέπει να κοινοποιείται στο Προσάρτημα ο μέσος όρος του απασχολούμενου προσωπικού ενώ μια τέτοια υποχρέωση δεν προβλέπεται από τα ΔΛΠ.

2.5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από τα παραπάνω συνάγεται το συμπέρασμα ότι το ΔΛΠ 19 είναι ένα πρότυπο με ιδιαίτερη σημασία. Η σημασία του ενισχύεται και από το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις τα τελευταία χρόνια πριν ξεσπάσει η οικονομική κρίση έδωσαν ιδιαίτερη έμφαση στο κομμάτι των παροχών προς τους εργαζομένους, σε μια προσπάθεια να βελτιώσουν τις συνθήκες εργασίας καθώς και την παραγωγικότητα των εργαζομένων. Έτσι οι επιχειρήσεις προέβησαν σε ομαδικές ασφαλίσεις των εργαζομένων, σε ιδιωτικά συνταξιοδοτικά προγράμματα ακόμη και σε χρηματοδότηση των ενασχολήσεων των εργαζομένων μετά το πέρας του ωραρίου εργασίας τους (π.χ. χρηματοδότηση αγώνων ποδοσφαίρου, γυμναστήριο κλπ).

Η εταιρία « Ελληνικά Πετρέλαια», για παράδειγμα, παρείχε στους εργαζομένους της δωρεάν μετακίνηση από και προς τον τόπο κατοικίας τους, ιδιωτική ασφάλιση, ένα έξτρα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, καλοκαιρινές διακοπές καθώς και σίτιση.

Γενικότερα, όμως, η εφαρμογή του ΔΛΠ 19 στις οικονομικές καταστάσεις, επιδρά αρνητικά λόγω της αναγνώρισης των παροχών προς τους εργαζομένους και των διαφόρων προγραμμάτων εξόδου από την εργασία.

Τέλος, το ΔΛΠ 19 έχει αρκετές δυσκολίες και μεγάλη πολυπλοκότητα στην κατανόηση και στην εφαρμογή του. Αφορά διαδικασίες που για τις ασφαλιστικές εταιρείες είναι απλές αλλά είναι εξαιρετικά δύσκολες για τις υπόλοιπες εταιρείες. Αυτό οφείλεται στις αναλογιστικές εκτιμήσεις και μελέτες που απαιτούνται σε αρκετές περιπτώσεις.

3 ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 23: ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

3.1 ΔΛΠ 23- ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Με το όρο «**Κόστος Δανεισμού**» εννοούμε τους τόκους και τις λοιπές δαπάνες που πραγματοποιούνται από μία επιχείρηση με σκοπό τη λήψη δανείου.

Το κόστος δανεισμού μπορεί να περιλαμβάνει τα παρακάτω κόστη:

- Τόκους από τραπεζικούς λογαριασμούς υπεραναλήψεων, καθώς και τόκους από βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια.
- Απόσβεση της διαφοράς της υπό το άρτιον λήψης ή υπέρ το άρτιον εξόφλησης δανείων.
- Απόσβεση βοηθητικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν για τη λήψη δανείων.
- Χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις.
- Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την λήψη δανείων σε ξένο νόμισμα, στο μέγεθος που αυτές θεωρούνται συμπληρωματικό ποσό στους χρεωστικούς τόκους.

Το κόστος δανεισμού που μπορεί να σχετίζεται άμεσα με την αγορά, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου που πληροί τις προϋποθέσεις αποτελεί τμήμα του κόστους του στοιχείου αυτού.

Με τον όρο «**Περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις**» εννοούμε ένα περιουσιακό στοιχείο που κατ' ανάγκη χρειάζεται μια σημαντική χρονική περίοδο προετοιμασίας για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για την πώλησή του.

Αναλόγως των συνθηκών, οποιοδήποτε από τα ακόλουθα μπορεί να θεωρηθεί περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις:

- (α) αποθέματα,
- (β) βιομηχανικές εγκαταστάσεις,
- (γ) εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας,
- (δ) άυλα περιουσιακά στοιχεία,

(ε) επενδύσεις σε ακίνητη περιουσία.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τα αποθέματα που παράγονται ή κατασκευάζονται κατά τη διάρκεια μιας σύντομης χρονικής περιόδου δεν κατατάσσονται στα περιουσιακά στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις. Δεν αποτελούν περιουσιακά στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις όσα περιουσιακά στοιχεία είναι, κατά την απόκτησή τους, έτοιμα για τη χρήση για την οποία προορίζονται ή για πώληση.

3.2 ΔΛΠ 23- ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

Βάσει του ΔΛΠ 23 υπάρχουν 2 τρόποι για τον λογιστικό χειρισμό του κόστους δανεισμού:

➤ **Βασική Μέθοδος.** Το κόστος δανεισμού με βάση την βασική μέθοδο θεωρείται ως έξοδο της χρήσης μέσα στην οποία πραγματοποιείται και καταχωρείται εξ' ολοκλήρου το κόστος αυτό σε χρέωση του λογαριασμού 65 «ΤΟΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ» του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου.

➤ **Εναλλακτική Μέθοδος.** Το κόστος δανεισμού με την εναλλακτική μέθοδο όταν σχετίζεται άμεσα με την αγορά, κατασκευή ή την παραγωγή ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου συμπεριλαμβάνεται στο κόστους του εν λόγω παγίου. Το κόστος δανεισμού που κεφαλαιοποιείται αφορά το κόστος που η επιχείρηση δεν θα είχε αναλάβει εάν δεν υπήρχε η ανάγκη για την απόκτηση του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου. Το ποσό που κεφαλαιοποιείται προκύπτει με δύο τρόπους. Στην πρώτη περίπτωση, θεωρείται δεδομένο ότι το συνολικό ποσό του δανείου θα διατεθεί στην αγορά ή κατασκευή του συγκεκριμένου παγίου. Σε αυτή την περίπτωση κεφαλαιοποιείται όλο το κόστος δανεισμού. Η δεύτερη περίπτωση αφορά στη λήψη ενός ή περισσότερων δανείων για διάφορους σκοπούς. Στην περίπτωση αυτή το κόστος δανεισμού που κεφαλαιοποιείται καθορίζεται από δύο παράγοντες οι οποίοι είναι το **επιτόκιο κεφαλαιοποίησης** και το **μέσο κόστος δανεισμού της επιχείρησης**.

Λογιστικά, το κόστος δανεισμού με βάση την εναλλακτική μέθοδο, υπόκειται σε διαφορετικό χειρισμό. Δηλαδή, εάν τα πάγια έχουν αγοραστεί αλλά δε μπορούν ακόμη να χρησιμοποιηθούν ή εάν βρίσκονται ακόμη στο στάδιο της κατασκευής ή εάν χρειάζεται κάποια τροποποίηση για την χρησιμοποίησή τους, τότε χρεώνεται το αντίστοιχο πάγιο

στοιχείο και αποσβένεται το κόστος του δανεισμού αυτού όπως και το λοιπό πάγιο στοιχείο. Εάν οι διαδικασίες κατασκευής του παγίου περιουσιακού στοιχείου διακοπούν προσωρινά για οποιονδήποτε λόγο, τότε για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα το κόστος δανεισμού παρουσιάζεται ως έξοδο έναντι των εσόδων και μεταφέρεται στα έξοδα αποτελεσμάτων χρήσης. Δηλαδή σε αυτή την περίπτωση το κόστος δανεισμού απεικονίζεται σε χρέωση του λογαριασμού του Γ.Λ.Σ 65 «ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ».

Επίσης, στον λογαριασμό 65 καταχωρείται και το κόστος δανεισμού που δεν αφορά τις παραπάνω περιπτώσεις.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί πως εάν τα δάνεια έχουν ληφθεί πριν αρχίσει η κατασκευή του παγίου περιουσιακού στοιχείου και έχουν τοποθετηθεί σε κάποια μορφή έντοκης κατάθεσης τότε τα έσοδα που προκύπτουν από τους τόκους των καταθέσεων ενσωματώνονται στο κόστος δανεισμού αφαιρετικά από τους τόκους εξυπηρέτησης του δανείου.

Όποια από τις δύο μεθόδους αναγνώρισης του κόστους δανεισμού και εάν διαλέξει η επιχείρηση θα πρέπει να την τηρεί με συνέπεια για το σύνολο των επιλέξιμων στοιχείων του ενεργητικού και όχι επιλεκτικά. Δεν επιτρέπεται να γίνεται αλλαγή της μεθόδου από χρήση σε χρήση. Οι περιπτώσεις στις οποίες επιτρέπεται αλλαγή της μεθόδου είναι οι εξής:

1. όταν η αλλαγή βοηθά σε πιο αξιόπιστη παρουσίαση των συναλλαγών της επιχείρησης ή
2. όταν η αλλαγή επιβάλλεται από κάποιο νέο Πρότυπο ή Διερμηνεία.

3.3 ΔΛΠ 23: ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Για την κατανόηση όσων έχουν αναφερθεί παραπάνω παρατίθενται δύο παραδείγματα.

1^ο Παράδειγμα: Τόκοι για κεφαλαιοποίηση από «ειδικό δανεισμό»

Η εταιρία ΜΕΛ Α.Ε. εφαρμόζει από τις 01/01/2006 και μετά τα ΔΛΠ. Στις 01/03/2006 η εταιρία προβαίνει στην αγορά ενός μηχανήματος ανακύκλωσης χαρτιού με αξία κτήσης €500.000,00+ ΦΠΑ 19% €95.000,00. Το συνολικό κόστος αγοράς του μηχανήματος ανέρχεται σε €595.000,00.

Την ίδια ημέρα η επιχείρηση έλαβε δάνειο ισόποσης αξίας με την τιμή του μηχανήματος με επιτόκιο 6% ετησίως. Όμως για την εξόφληση του μηχανήματος, η εταιρία συμφώνησε με την προμηθεύτρια εταιρία τα ακόλουθα:

Στις 01/03/2006 η εταιρία θα καταβάλει το ποσό των €295.000,00 και στις 01/09/2006 θα καταβάλει το υπόλοιπο ποσό (€300.000,00).

Η επιχείρηση επειδή δεν θα χρησιμοποιήσει άμεσα το ποσό των €300.000,00 κάνει μια προθεσμιακή κατάθεση μέχρι τις 01/09/2006 με ετήσιο επιτόκιο 8%.

Το μηχάνημα είναι έτοιμο και θα αρχίσει να χρησιμοποιείται άμεσα από τις 01/01/2007.

Εάν η επιχείρηση για τους τόκους εφαρμόζει την εναλλακτική μέθοδο, να γίνουν τα ακόλουθα:

- 1) Να υπολογιστούν οι τόκοι για κεφαλαιοποίηση.
- 2) Να γίνει η λογιστική εγγραφή για την μεταφορά τους στα ΔΛΠ.

Λύση

1) Οι τόκοι του δανείου για το τρέχον έτος είναι :

$$€595.000,00 \times 6\% \times 10 \text{ μήνες} / 12 \text{ μήνες} = €29.750,00$$

Τα έσοδα από τους τόκους της προθεσμιακής κατάθεσης που αφορούν το ποσό των €300.000,00 είναι:

$$€300.000,00 \times 8\% \times 6 \text{ μήνες} / 12 \text{ μήνες} = €12.000,00.$$

Οι τόκοι για κεφαλαιοποίηση είναι η διαφορά που προκύπτει εάν από τους τόκους του δανείου αφαιρέσουμε τους τόκους από την προθεσμιακή κατάθεση.

Δηλαδή,

$$€29.750,00 - €12.000,00 = €17.750,00.$$

2) Καθ' όλη την διάρκεια του έτους η επιχείρηση εφάρμοξε τη φορολογική λογιστική οπότε το ποσό των €17.750,00 καταχωρήθηκε σε χρέωση του λογαριασμού 65 «Τόκοι και Συναφή Έξοδα».

Επομένως, στις 31/12/2006 για τις ανάγκες των ΔΛΠ χρειάζεται να γίνει η ακόλουθη λογιστική εγγραφή με στόχο την κεφαλαιοποίηση των τόκων:

<u>ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 31/12/2006 ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕ ΤΑ Δ.Λ.Π</u>	<u>ΧΡΕΩΣΗ</u>	<u>ΠΙΣΤΩΣΗ</u>
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ		
12.00.00.000 Μηχανήματα Απογραφής	€17.750,00	
65 ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ		
65.05.00.000 Τόκοι δανείων		€17.750,00
<u>Κεφαλαιοποίηση τόκων</u>		

Στο σημείο αυτό αξίζει να δοθούν οι ακόλουθες επισημάνσεις:

- A. Εάν η επιχείρηση ακολουθούσε την βασική μέθοδο το ποσό των €17.750,00 θα έμενε στον λογαριασμό 65 «ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ» και θα επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης.
- B. Εάν μία επιχείρηση εφαρμόζει τη λογιστική με βάση την φορολογική νομοθεσία, τότε οι τόκοι για την απόκτηση ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου μπορούν να καταχωρούνται στο λογαριασμό του ΓΛΣ 16.18 «ΤΟΚΟΙ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ». Έτσι με βάση το παραπάνω παράδειγμα θα γίνονταν οι ακόλουθες εγγραφές.:

Στην περίπτωση της εναλλακτικής μεθόδου:

<u>ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 31/12/2006 ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕ ΤΑ Δ.Λ.Π</u>	<u>ΧΡΕΩΣΗ</u>	<u>ΠΙΣΤΩΣΗ</u>
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ		
12.00.00.000 Μηχανήματα Απογραφής	€17.750,00	
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ		
16.18.00.000 Τόκοι κατασκευαστικής περιόδου		€17.750,00
<u>Κεφαλαιοποίηση τόκων</u>		

Στην περίπτωση της βασικής μεθόδου:

<u>ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 31/12/2006 ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕ ΤΑ Δ.Λ.Π</u>	<u>ΧΡΕΩΣΗ</u>	<u>ΠΙΣΤΩΣΗ</u>
65 ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ		
65.05.00.000 Τόκοι δανείων	€17.750,00	
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ		
16.18.00.000 Τόκοι κατασκευαστικής περιόδου		€17.750,00
<u>Κεφαλαιοποίηση τόκων</u>		

2ο Παράδειγμα: Επιτόκιο κεφαλαιοποίησης από «γενικό δανεισμό»

Η επιχείρηση ΜΕΛ Α.Ε. εφαρμόζει από τις 01/01/2006 και μετά τα Δ.Λ.Π. Στα πλαίσια της ανάπτυξής της, αποφασίζει να αγοράσει ένα υπερσύγχρονο μηχάνημα τύπου Α. Έτσι, στις 01/03/2006 προβαίνει στην αγορά του. Η αξία κτήσης του μηχανήματος είναι €800.000,00 + ΦΠΑ 19% ήτοι, €152.000,00= σύνολο €952.000,00.

Με την αγορά του μηχανήματος η επιχείρηση καταβάλλει στην προμηθεύτρια εταιρία το ποσό των €452.000,00 και τα υπόλοιπα συμφωνείται να καταβληθούν στις 01/09/2006.

Η κάλυψη του ποσού αυτού θα γίνει από δάνεια που έλαβε η εταιρία για την κάλυψη διαφόρων αναγκών της και παραμένουν απλήρωτα κατά το τρέχον έτος.

Τα δάνεια στις 31/12/2006 παρουσιάζονται ως εξής:

45.10.00.000 Μακροπρόθεσμο δάνειο Νο 1 €1.000.000,00 με επιτόκιο 5%

52.00.00.000 Βραχυπρόθεσμο δάνειο Νο 6 €2.000.000,00 με επιτόκιο 6%

Το μηχάνημα ήταν ετοιμοπαράδοτο και άρχισε να λειτουργεί κανονικά στις 01/01/2007.

Με βάση τα δεδομένα της άσκησης ζητείται να γίνουν οι ακόλουθες ενέργειες:

- A. υπολογισμός του κόστους δανεισμού,
- B. υπολογισμός του επιτοκίου κεφαλαιοποίησης,
- C. υπολογισμός των τόκων κεφαλαιοποίησης,
- D. λογιστική εγγραφή με βάση την εναλλακτική μέθοδο και να τονιστεί η διαφορά με την περίπτωση που η επιχείρηση ακλουθούσε την φορολογική νομοθεσία.

Λύση

A. Το κόστος δανεισμού υπολογίζεται ως εξής:

45.10.00.000 Μακροπρόθεσμο δάνειο Νο 1 €1.000.000,00 X 5%= 50.000,00

52.00.00.000 Βραχυπρόθεσμο δάνειο Νο 5 €2.000.000,00 X 6%=120.000,00

Άρα, το κόστος δανεισμού ανέρχεται στις 170.000,00 ευρώ.

B. Το επιτόκιο κεφαλαιοποίησης είναι ο λόγος του κόστους δανεισμού προς το συνολικό ύψος των δανείων.

Στην περίπτωση μας, το επιτόκιο κεφαλαιοποίησης= 170.000,00/3.000.000,00= 5,67%

C. Οι τόκοι για κεφαλαιοποίηση προκύπτουν ως εξής:

Χρονικό Διάστημα	Μήνες	Ποσό	Επιτόκιο	Αναλογία Μηνών	Τόκοι για Κεφαλαιοποίηση
01/03/2006-31/12/2006	10	452.000,00 €	5,67%	10/12	21.357,00 €
01/09/2006-31/12/2006	4	500.000,00 €	5,67%	4/12	9.450,00 €
Σύνολο:		952.000,00 €			30.807,00 €

D. Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2006 χρεώθηκε ο λογαριασμός 65 «ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ» με το ποσό των €170.000,00.

Με βάση την εναλλακτική μέθοδο στις 31/12/2006 χρειάζεται να γίνει η εγγραφή μεταφοράς του ποσού των €30.807,00 στον λογαριασμό των μηχανημάτων. Η λογιστική εγγραφή έχει ως εξής:

<u>ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 31/12/2006 ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕ ΤΑ Δ.Λ.Π</u>	<u>ΧΡΕΩΣΗ</u>	<u>ΠΙΣΤΩΣΗ</u>
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ		
12.00.00.000 Μηχανήματα Απογραφής	€30.807,00	
65 ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ		
65.05.00.000 Τόκοι δανείων		€30.807,00
<u>Κεφαλαιοποίηση τόκων</u>		

Εάν η εταιρία κατά την διάρκεια της χρήσης ακολουθούσε την φορολογική νομοθεσία και πίστωνε τον λογαριασμό 16.18 (αντί του λογαριασμού 65) χρειάζεται να γίνουν οι ακόλουθες εγγραφές:

<u>ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 31/12/2006 ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕ ΤΑ Δ.Λ.Π</u>	<u>ΧΡΕΩΣΗ</u>	<u>ΠΙΣΤΩΣΗ</u>
65 ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ		
65.05.00.000 Τόκοι δανείων	€30.807,00	
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ		
16.18.00.000 Τόκοι κατασκευαστικής περιόδου		€30.807,00

-και-

12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

12.00.00.000 Μηχανήματα Απογραφής €30.807,00

65 ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ

65.05.00.000 Τόκοι δανείων €30.807,00

Κεφαλαιοποίηση τόκων

3.4 ΔΛΠ 23: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Με βάση τις απαιτήσεις αυτού του προτύπου, οι οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες για τα ακόλουθα:

- τις λογιστικές μεθόδους που υιοθετήθηκαν για το κόστος δανεισμού,
- το ποσό από το κόστος δανεισμού που κεφαλαιοποιήθηκε,
- το επιτόκιο κεφαλαιοποίησης που χρησιμοποιήθηκε για να προσδιοριστεί το κόστος δανεισμού που πληροί τις προϋποθέσεις για να μεταφερθεί στα πάγια περιουσιακά στοιχεία.

3.5 ΔΛΠ 23: ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ

Το ΔΛΠ 23 αναθεωρήθηκε και εφαρμόζεται για κόστη δανεισμού που σχετίζονται με στοιχεία του ενεργητικού. Η ημερομηνία ισχύος του είναι από τις 01/01/2009. Η ειδοποιός διαφορά του σε σχέση με την προηγούμενη έκδοση είναι η αφαίρεση της δυνατότητας για άμεση αναγνώριση ως εξόδου του κόστους δανεισμού που σχετίζεται με στοιχεία του ενεργητικού για τα οποία απαιτείται σημαντικό χρονικό διάστημα για να μπορέσουν να λειτουργήσουν ή να πωληθούν.

3.6 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 23

Σύμφωνα με την εναλλακτική μέθοδο του ΔΛΠ 23 ο τόκος βαρύνει το κόστος των περιουσιακών στοιχείων και αποσβένεται με τους συντελεστές απόσβεσης των στοιχείων αυτών. Αντιθέτως, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, ο τόκος δεν βαρύνει το κόστος του περιουσιακού στοιχείου, αλλά αντιμετωπίζεται ως έξοδο πολυετούς απόσβεσης και αποσβένεται είτε εφάπαξ στη χρήση που το στοιχείο τέθηκε σε χρήση, είτε τμηματικά και ισόποσα το αργότερο μέσα στα πέντε επόμενα έτη από τη χρήση που το στοιχείο τέθηκε σε εφαρμογή.

Επιπλέον, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζει το ΔΛΠ 23, οι τόκοι δανείων είναι δυνατό να επιβαρύνουν το κόστος των αποθεμάτων, ενώ τα ΕΛΠ αποκλείουν την ενσωμάτωση των τόκων στο κόστος των αποθεμάτων.

Επίσης, το ΔΛΠ 23 ορίζει ότι η «κατασκευαστική περίοδος», οι τόκοι της οποίας κεφαλαιοποιούνται, καταλαμβάνει αποκλειστικά την περίοδο που διαρκεί η κατασκευή του παγίου και οι τόκοι υπολογίζονται επί του επενδυμένου κεφαλαίου. Η Ελληνική Νομοθεσία, ωστόσο, ορίζει ότι η «κατασκευαστική περίοδος» αρχίζει από τη λήψη του δανείου και οι τόκοι δεν υπολογίζονται επί του επενδυμένου κεφαλαίου, αλλά κεφαλαιοποιούνται οι τόκοι του δανείου που ελήφθη για την κατασκευή του συγκεκριμένου ενσώματου παγίου περιουσιακού στοιχείου.

Συνάμα, σύμφωνα με το ΔΛΠ 23 κοστολογούνται οι τόκοι του επενδυμένου κεφαλαίου, ανεξάρτητα αν το επενδυμένο κεφάλαιο προέρχεται από ειδικό δάνειο που ελήφθη για την επένδυση ή από γενικό δανεισμό. Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία κοστολογούνται μόνο οι τόκοι των ειδικών δανείων που ελήφθησαν για την επένδυση και όχι οι τόκοι των γενικών δανείων μέρος των οποίων επενδύθηκε στο κατασκευαζόμενο πάγιο περιουσιακό στοιχείο.

Τέλος, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία τα έξοδα που προκύπτουν από την χρηματοοικονομική λειτουργία της εταιρίας βαρύνουν αποκλειστικά τα αποτελέσματα της χρήσης στην οποία αναφέρονται.

3.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το ΔΛΠ 23 είναι ίσως ένα από τα σημαντικότερα λογιστικά πρότυπα το οποίο χαίρει ιδιαίτερης προσοχής. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι σχετίζεται με το **κόστος δανεισμού**, το οποίο ανάλογα με τις συνθήκες είτε κεφαλαιοποιείται είτε μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσης ως συστατικό στοιχείο του εξόδου. Άρα, παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων και μπορεί να συμβάλει στην παρουσίαση στρεβλής εικόνας για τα κέρδη της επιχείρησης. Σε περίπτωση, δηλαδή, που η επιχείρηση με τεχνάσματα αποκρύψει την ύπαρξη αυτού του σημαντικού εξόδου, το εν λόγω κόστος δεν θα επιβαρύνει τα έξοδα και άρα, η επιχείρηση θα παρουσιάσει μεγαλύτερα κέρδη. Συνάμα, όταν το κόστος δανεισμού πληροί τις προϋποθέσεις ώστε να κεφαλαιοποιηθεί, αυξάνει την αξία των στοιχείων του ενεργητικού στα οποία αναφέρεται. Γενικά, το πρότυπο αυτό, θα πρέπει να μεταχειρίζεται με ιδιαίτερη προσοχή διότι μπορεί να δώσει παραπλανητικά αποτελέσματα. Ως συνέπεια αυτής της κατάστασης είναι, εταιρείες που παρουσιάζονται υγιείς να χρεοκοπούν προς έκπληξη και απογοήτευση των εξωτερικών χρηστών.

4. ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 38 : ΑΪΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

4.1 ΔΛΠ 38- ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Με τον όρο «**Άυλο Περιουσιακό Στοιχείο**» εννοούμε το περιουσιακό στοιχείο της επιχείρησης που δεν έχει φυσική υπόσταση και το χρησιμοποιεί η επιχείρηση για την αποκόμιση μελλοντικών ωφελειών. Ως «**Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία**» θεωρούνται η υπεραξία της επιχείρησης, τα πνευματικά δικαιώματα, οι επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή νέων διαδικασιών, τα εμπορικά σήματα, τα δικαιώματα στην αγορά κλπ.

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο αποτελείται από ασώματα και ενσώματα μέρη. Σε αυτές τις περιπτώσεις εξετάζεται η δυνατότητα συνλειτουργίας τους. Εάν τα δύο μέρη λειτουργούν αυτόνομα τότε το άυλο θεωρείται ως άυλο περιουσιακό στοιχείο. Διαφορετικά θεωρείται μέρος του ενσώματου παγίου.

Για να μπορεί ένα περιουσιακό στοιχείο να αναγνωριστεί ως άυλο, θα πρέπει να έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

«**Δυνατότητα αναγνώρισης**». Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο θεωρείται ότι μπορεί να αναγνωριστεί ως ανεξάρτητο, όταν είναι δυνατό να διαχωριστεί από τη φήμη και πελατεία. Η ανεξαρτησία αυτή πηγάζει και από το γεγονός ότι το περιουσιακό αυτό στοιχείο μπορεί να πωληθεί ή να μισθωθεί αυτοτελώς, με αντάλλαγμα μελλοντικά οικονομικά οφέλη, χωρίς να μεταβιβασθεί σε συνδυασμό με άλλα στοιχεία της επιχείρησης. Ωστόσο, η ανεξαρτησία ενός άυλου στοιχείου δεν αποτελεί πάντοτε την αναγκαία συνθήκη για την ύπαρξη της δυνατότητας αναγνώρισης του στοιχείου αυτού.

«**Έλεγχος επί των εξόδων**». Μια επιχείρηση εξασκεί έλεγχο πάνω σε συγκεκριμένο άυλο περιουσιακό στοιχείο εάν έχει την δυνατότητα ελέγχου των οικονομικών ωφελημάτων που πηγάζουν από αυτό και μπορεί να εξασκήσει έλεγχο πρόσβασης στο στοιχείο αυτό.

«**Ύπαρξη μελλοντικών οικονομικών ωφελημάτων**». Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν έσοδα από την πώληση προϊόντων ή υπηρεσιών που θεωρούνται αποτέλεσμα της τεχνογνωσίας για την ανάπτυξη του εν λόγω άυλου περιουσιακού

στοιχείου. Οικονομικά οφέλη που προέρχονται από ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό δεν θεωρούνται άυλα στοιχεία εκτός και εάν αυτά είναι κατοχυρωμένα με νομικά δικαιώματα.

Στην περίπτωση που δεν πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις, τότε οι δαπάνες απόκτησης ή δημιουργίας ενός τέτοιου στοιχείου μεταφέρονται στα αποτελέσματα της χρήσης μέσα στην οποία πραγματοποιούνται.

Το ΔΛΠ 38 δεν θεωρεί «Άυλα Περιουσιακά στοιχεία» αλλά έξοδα της χρήσης στην οποία πραγματοποιούνται, τα ακόλουθα:

- ✓ Τις δαπάνες ίδρυσης της επιχείρησης.
- ✓ Τις δαπάνες εκπαίδευσης.
- ✓ Τις δαπάνες διαφήμισης και προώθησης.
- ✓ Τις δαπάνες επανεγκατάστασης ή αναδιοργάνωσης της επιχείρησης.
- ✓ Τις δαπάνες έρευνας.
- ✓ Τις συναλλαγματικές διαφορές.
- ✓ Τις ζημίες που προκύπτουν από επενδύσεις σε μετοχές.

Επιπλέον, οι δαπάνες που γίνονται για ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο μετά την ολοκλήρωση και καθιέρωσή του αναγνωρίζονται ως έξοδα και μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Το ίδιο ισχύει και για τις δαπάνες συντήρησης του άυλου περιουσιακού στοιχείου. Αντίθετα, αυτό δεν ισχύει στην περίπτωση που οι πραγματοποιούμενες δαπάνες βελτιώνουν τα αναμενόμενα οικονομικά οφέλη πέραν των αρχικών προσδοκιών και έχουν γίνει αποκλειστικά για το συγκεκριμένο στοιχείο. Σε αυτή την περίπτωση τα έξοδα προστίθενται στο κόστος του συγκεκριμένου στοιχείου εφόσον μπορούν να προσδιοριστούν αξιόπιστα. Η φύση όμως των άυλων περιουσιακών στοιχείων είναι τέτοια που δύσκολα μπορεί να προσδιοριστεί εάν μεταγενέστερες δαπάνες ενισχύουν την αξία τους. Έτσι, καθίσταται σαφές, πως σπάνια τέτοιες δαπάνες αυξάνουν το κόστος των άυλων περιουσιακών στοιχείων μετά την αρχική καταχώρησή τους.

Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινιστεί ότι εάν οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο καταχωρήθηκαν στα έξοδα της χρήσης σε προγενέστερες οικονομικές καταστάσεις τότε δεν μπορούν να καταχωρούνται ως μέρος του κόστους ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

Το ΔΛΠ 38 δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (πχ τα ταμειακά διαθέσιμα, το δικαίωμα λήψης δανείου βάση σχετικής σύμβασης, τίτλοι συμμετοχής σε άλλες επιχειρήσεις κλπ).
2. Στα μεταλλευτικά δικαιώματα και στις δαπάνες εξερεύνησης.
3. Στις δαπάνες ανάπτυξης και εξόρυξης μεταλλευμάτων, πετρελαίου, φυσικού αερίου και ομοίων.
4. Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία που προκύπτουν στις ασφαλιστικές εταιρείες από ασφαλιστήρια συμβόλαια με τους δικαιούχους αυτών.
5. Στις αναβαλλόμενες απαιτήσεις³ και στις μισθώσεις.
6. Στα περιουσιακά στοιχεία που προκύπτουν από παροχές σε εργαζομένους, στην υπεραξία από την ενοποίηση των επιχειρήσεων και στα χρηματοοικονομικά στοιχεία.

4.2 ΔΛΠ 38- ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΑΥΛΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Το άυλο περιουσιακό στοιχείο καταχωρείται στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης με το κόστος που μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα, εφόσον η επιχείρηση προσβλέπει σε μελλοντικά οφέλη από αυτό. Σε αντίθετη περίπτωση δεν καταχωρείται στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης.

Στο κόστος περιλαμβάνονται: η τιμή αγοράς του συγκεκριμένου άυλου περιουσιακού στοιχείου, οι δασμοί που τυχόν καταβάλλονται, οι τυχόν φόροι αγοράς που δεν επιστρέφονται και κάθε άλλη δαπάνη που ενδεχομένως καταβάλλεται άμεσα ώστε να προετοιμαστεί κατάλληλα το άυλο περιουσιακό στοιχείο και να μπορεί να χρησιμοποιηθεί. Αυτά τα έξοδα θα πρέπει να είναι μειωμένα με τυχόν εκπτώσεις ή επιστροφές.

Στην περίπτωση που το άυλο περιουσιακό στοιχείο δημιουργείται από την ίδια την επιχείρηση, τότε το κόστος προκύπτει από το άθροισμα των δαπανών υλικών και υπηρεσιών, από τους μισθούς και τα ημερομίσθια των εργαζομένων που απασχολήθηκαν για την παραγωγή του καθώς και από κάθε άλλη δαπάνη που βαρύνει άμεσα ή έμμεσα την κατασκευή του συγκεκριμένου παγίου (ακόμη και τους τόκους δανείου που αναλύθηκαν

³ Με τον όρο «Αναβαλλόμενη απαίτηση» εννοούμε την περίπτωση που το λογιστικό κέρδος της επιχείρησης είναι μικρότερο από το αντίστοιχο φορολογικό κέρδος (προσωρινή διαφορά).

διεξοδικά στο ΔΛΠ 23). Βασικό κριτήριο για την αναγνώριση του αποτελεί η δυνατότητα εντοπισμού και καθορισμού των σταδίων «έρευνας» και «ανάπτυξης» ως ξεχωριστών σταδίων το ένα από το άλλο. Εάν αυτό δεν είναι εφικτό τότε αναγνωρίζονται ως έξοδα της χρήσης και βαρύνουν την τρέχουσα χρήση.

Εάν ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο έχει αποκτηθεί δωρεάν μέσω κρατικής επιχορήγησης (πχ άδειες λειτουργίας ραδιοφωνικών σταθμών), τότε καταχωρείται τόσο το άυλο περιουσιακό στοιχείο όσο και η επιχορήγηση με την ίδια αξία. Η αξία είναι είτε η πραγματική αξία κατά την στιγμή της λήψης του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου, είτε η τεκμαρτή αξία προσαυξημένη με οποιεσδήποτε επιπλέον δαπάνες έγιναν για την απόκτησή του.

Στην περίπτωση που ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο αποκτήθηκε με την διαδικασία της ανταλλαγής ενός άλλου άυλου περιουσιακού στοιχείου, τότε το κόστος του ισοδυναμεί με την πραγματική αξία του άυλου περιουσιακού στοιχείου που ανταλλάχτηκε προσαυξημένο με οποιοδήποτε ποσό καταβλήθηκε για την απόκτηση του νέου άυλου στοιχείου. Στην περίπτωση αυτή, γίνεται απομείωση της αξίας του περιουσιακού στοιχείου που παραδόθηκε και η λογιστική αξία που απομένει καταχωρείται στο περιουσιακό στοιχείο που παραλήφθηκε. Αξίζει να σημειωθεί πως δεν καταχωρείται κάποιο κέρδος ή ζημία.

Όταν η αποπληρωμή του άυλου περιουσιακού στοιχείου μετατίθεται πέρα από τα συγκεκριμένα όρια πίστωσης, τότε ως κόστος απόκτησης θεωρείται το ισοδύναμο ποσό σε μετρητά και η διαφορά του ποσού αυτού με το ποσό των πληρωμών καταχωρείται ως έξοδο τόκων στην ομάδα 65 «ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ» του ΓΛΣ εκτός εάν κεφαλαιοποιείται όποτε η διαφορά αυτή αυξάνει το κόστος απόκτησης.

4.3 ΔΛΠ 38- ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΣΤΑ ΑΪΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Αφού καταχωρηθούν τα άυλα περιουσιακά στοιχεία στα βιβλία της επιχείρησης, αποτιμώνται με μία από τις δύο μεθόδους που ακολουθούν.

Βασική μέθοδος. Η αποτίμηση, στα βιβλία της επιχείρησης, του άυλου παγίου στοιχείου γίνεται με το κόστος του μετά την αφαίρεση των σωρευμένων αποσβέσεων και των σωρευμένων ζημιών μείωσης της αξίας του.

Εναλλακτική μέθοδος. Η μέθοδος αυτή προβλέπει την αναπροσαρμογή του άυλου παγίου στοιχείου σε τακτά χρονικά διαστήματα (πχ στο τέλος του χρόνου ή στα δύο χρόνια κλπ)

στην πραγματική του αξία κατά την ημέρα αναπροσαρμογής μείον κάθε μεταγενέστερη σωρευμένη απόσβεση και την κάθε μεταγενέστερη σωρευμένη ζημιά απομείωσης.

Για ορισμένα άυλα πάγια στοιχεία που υπάρχει η ενεργός αγορά (πχ άδειες ταξί αλιευτικές άδειες ή ποσοτώσεις παραγωγής) επιτρέπεται να γίνει η αναπροσαρμογή στην πραγματική τους αξία με παραπομπή στην ενεργό αγορά.

Η διαφορά που προκύπτει εάν είναι **θετική** τότε με το ποσό αυτό χρεώνεται το άυλο πάγιο στοιχείο και πιστώνεται ο λογαριασμός 75.50.16.000 «Κέρδη από Αναστροφή Απομείωσης Άυλων Στοιχείων». Εάν όμως η διαφορά είναι **αρνητική**, τότε με το ποσό της διαφοράς χρεώνεται ο λογαριασμός 68.50.16.000 «Ζημιές Απομείωσης Άυλων Στοιχείων» και πιστώνεται με το ίδιο ποσό το άυλο περιουσιακό στοιχείο.

Στο σημείο αυτό είναι σημαντικό να δοθεί ο ορισμός της «Ενεργού Αγοράς» που αναφέρθηκε παραπάνω.

Με τον όρο «**Ενεργός Αγορά**» εννοούμε την αγορά στην οποία τα αντικείμενα συναλλαγής είναι ομοιογενή, οι τιμές είναι γνωστές στο κοινό και μπορούν να συναντηθούν τα συναλλασσόμενα μέρη όποτε το επιθυμούν.

4.4 ΔΛΠ 38- ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΤΑ ΑΨΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι καταχωρημένο στα βιβλία της επιχείρησης με το αποσβεστέο ποσό που προκύπτει από την διαφορά του αρχικού κόστους μείον την υπολειμματική αξία. Μόλις το άυλο πάγιο στοιχείο αρχίζει να χρησιμοποιείται, αρχίζει και να αποσβένεται. Έτσι υπολογίζεται η διάρκεια ωφέλιμης ζωής του που δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 20 έτη από την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο. Η διάρκεια ωφέλιμης ζωής επανεξετάζεται στο τέλος κάθε έτους και τυχόν διαφορές που προκύπτουν λογιστικοποιούνται.

Στο σημείο αυτό είναι σημαντικό να αναφερθεί πως εάν ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο αποκτηθεί νωρίτερα από την ολοκλήρωση του περιβάλλοντα χώρου στο οποίο θα χρησιμοποιηθεί, τότε το άυλο περιουσιακό στοιχείο θα αποσβεστεί σε χρονικό διάστημα **μικρότερο των 20 ετών**.

Σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις η διάρκεια της ωφέλιμης ζωής ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει τα 20 έτη. Αυτό γίνεται σε περιπτώσεις που έχουμε εξαγορά αποκλειστικών δικαιωμάτων για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 20 ετών. Σε αυτές τις περιπτώσεις θα πρέπει να γίνεται συστηματική απόσβεση του άυλου περιουσιακού στοιχείου, να γίνεται επανεκτίμηση της ανακτήσιμης αξίας του για τυχόν απώλειες και να εξηγούνται οι λόγοι που οδήγησαν στον υπολογισμό της ωφέλιμης ζωής του για περισσότερο από 20 έτη.

Για τον υπολογισμό της ωφέλιμης ζωής λαμβάνονται υπ' όψιν οι εξής παράμετροι:

- Η προσδοκώμενη χρήση του άυλου στοιχείου.
- Πληροφορίες σχετικά με την ωφέλιμη ζωή ομοίων περιουσιακών στοιχείων.
- Τυχόν τεχνολογική απαξίωση.
- Η σταθερότητα της επιχείρησης μέσα στην οποία λειτουργεί καθώς και μεταβολές στην ζήτηση των προϊόντων στα οποία συμμετέχει το περιουσιακό στοιχείο.
- Αναμενόμενες ενέργειες από ανταγωνιστές.
- Οι δαπάνες συντήρησης που πρέπει να γίνονται στο περιουσιακό στοιχείο προκειμένου να εξακολουθήσει να αποφέρει οικονομικά οφέλη στην επιχείρηση.
- Η περίοδος ελέγχου πάνω στο περιουσιακό στοιχείο.
- Η εξάρτηση της ωφέλιμης ζωής του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου από την ωφέλιμη ζωή άλλων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

Η επιλογή της μεθόδου απόσβεσης σχετίζεται με τον τρόπο με τον οποίο η επιχείρηση προσπορίζει οικονομικά οφέλη από την χρησιμοποίηση του συγκεκριμένου άυλου στοιχείου. Η προτεινόμενη μέθοδος απόσβεσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων είναι η ετήσια διαγραφή βάσει σταθερού συντελεστή μέσα από τον λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσης. Εναλλακτικά, μπορεί να χρησιμοποιηθεί η μέθοδος της φθίνουσας απόσβεσης ή η βάση των παραγόμενων μονάδων ως προς την αναμενόμενη συνολική ποσότητα.

Όποια από τις παραπάνω μεθόδους και εάν επιλεγεί, θα πρέπει να υπάρχει συνέπεια της επιλεγόμενης μεθόδου καθ' όλη την ωφέλιμη χρήση του άυλου περιουσιακού στοιχείου.

Θεωρητικά η υπολειμματική αξία που μένει ισούται με το μηδέν. Εξαιρέση αποτελούν οι περιπτώσεις που υπάρχει ανειλημμένη υποχρέωση από τρίτο για εξαγορά του άυλου περιουσιακού στοιχείου ή όταν υπάρχει ενεργός αγορά για το άυλο περιουσιακό στοιχείο.

Τυχόν κέρδη ή ζημιές που θα προκύψουν από την πώληση ή απόσυρση του περιουσιακού στοιχείου, αναγνωρίζονται άμεσα στην χρήση που προέκυψαν.

Επειδή το ΔΛΠ 38 δεν θεωρεί άυλα πάγια στοιχεία τα έξοδα ερευνών, τα έξοδα επανεγκατάστασης ή αναδιοργάνωσης της επιχείρησης, τα έξοδα ίδρυσης της επιχείρησης, τα έξοδα προβολής και διαφήμισης καθώς και τα έξοδα εκπαίδευσης του προσωπικού, τα έξοδα αυτά δεν υπόκεινται σε απόσβεση και μεταφέρονται στο σύνολο τους στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης ως συστατικό μέρος της ομάδας 6 του ΓΛΣ.

4.5 ΔΛΠ 38- ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Για την κατανόηση όσων αναφέρθηκαν παραπάνω παρατίθενται παραδείγματα.

1^ο Παράδειγμα: «Αγορά άυλου παγίου στοιχείου με πίστωση»

Η εταιρία «ΟΡΥΧΕΙΑ Α.Ε.» στις 15/04/2008 αγόρασε την άδεια εκμεταλλεύσεως των ορυχείων της Χαλκιδικής από την εταιρία «Α» έναντι €1.800.000,00.

Μεταξύ των δύο εταιρειών συμφωνήθηκε αρχικά η αποπληρωμή του ποσού να γίνει με μία επιταγή πεντάμηνης διάρκειας. Ωστόσο, η εταιρία «ΟΡΥΧΕΙΑ Α.Ε.» λόγω ανόδου της οικονομικής της δραστηριότητας συγκέντρωσε το ποσό και ήρθε σε επαφή με την εταιρία «Α» για εξόφληση του ποσού με μετρητά. Οι δύο εταιρείες συμφώνησαν για χορήγηση έκπτωσης από την μεριά της εταιρίας «Α» ύψους 10%.

Αν η εταιρία εφαρμόζει την εναλλακτική μέθοδο, να γίνουν οι κατάλληλες εγγραφές.

Λύση

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 15/04/2008 ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΧΡΕΩΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗ

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤ/ΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

16.02.00.005 Δικαιώματα ορυχείων Χαλκιδικής €1.620.000

50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

50.00.00.003 Εταιρία «Α» €1.620.000

ΑΓΟΡΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΩΣ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ Νο ...

Επειδή το αρχικό κόστος που είχε συμφωνηθεί ήταν €1.800.000,00 και δεδομένου ότι η εταιρία εφαρμόζει την εναλλακτική μέθοδο στις 31/12/2008 θα πρέπει να γίνει η ακόλουθη εγγραφή:

<u>ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 31/12/08 ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕ ΤΑ ΔΛΠ ΧΡΕΩΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗ</u>		
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤ/ΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ		
16.02.00.005	Δικαιώματα ορυχείων Χαλκιδικής	€180.000
75 ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΑΣΧΟΛΙΩΝ		
75.50.16.000	κέρδη από αναστροφή απομείωσης άυλων στοιχείων	€180.000

ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΣΜΩΝ

2^ο Παράδειγμα: «Άυλα έξοδα κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΛΠ»

Η επιχείρηση ΔΟΥΡΟΣ Α.Ε. εφαρμόζει τα ΔΛΠ υποχρεωτικά από τις 01/01/2006.
Στις 31/12/2006 ορισμένοι από τους λογαριασμούς της εμφανίζουν τα εξής υπόλοιπα:

16.10.00.000	«Έξοδα ίδρυσης και Α' εγκατάστασης»:	€200.000,00
16.99.10.000	«Αποσβεσμένα έξοδα ίδρυσης και Α' εγκατάστασης»:	€120.000,00
66.05.10.000	«Αποσβέσεις εξόδων Α' εγκατάστασης»:	€40.000,00.

Ο Συντελεστής φόρου για το 2006 είναι 29%.

Τα «έξοδα ίδρυσης και Α' εγκατάστασης» πραγματοποιήθηκαν το 2004 και η απόσβεσή τους πραγματοποιείται σε 5 χρόνια ισόποσα.

Να απεικονιστούν οι λογαριασμοί και να γίνει η μεταφορά του άυλου περιουσιακού στοιχείου στα ΔΛΠ.

Λύση

Η απεικόνιση των λογαριασμών έχει ως εξής:

<u>16.10.00.000</u>	<u>16.99.10.000</u>
200.000,00 €	120.000,00 €
<u>66.05.10.000</u>	
40.000,00 €	

Αρχικά θα πρέπει να γίνει η μεταφορά του αντίθετου λογαριασμού (αποσβεσμένα έξοδα ίδρυσης και Α' εγκατάστασης) στον κύριο λογαριασμό.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 31/12/06 ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕ ΤΑ ΔΛΠ ΧΡΕΩΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗ

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤ/ΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

16.99.10.00 Αποσβεσμένα έξοδα ίδρυσης και Α' εγκατάστασης €120.000

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤ/ΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

16.10.00.000 Έξοδα ίδρυσης και Α' εγκατάστασης €120.000

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΝΤΙΘΕΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΚΥΡΙΟ ΛΟΓΑΡΙΣΜΟ.

Οι λογαριασμοί θα έχουν την ακόλουθη μορφή:

<u>16.10.00.000</u>	<u>16.99.10.000</u>
200.000,00 € 120.000,00€	120.000,00€ 120.000,00 €
<u>66.05.10.000</u>	
40.000,00 €	

Ο λογαριασμός «αποσβεσμένα έξοδα ίδρυσης και Α' εγκατάστασης» έχει κλείσει και το υπόλοιπο του μεταφέρθηκε στον λογαριασμό «έξοδα ίδρυσης και Α' εγκατάστασης» ο οποίος έχει χρεωστικό υπόλοιπο €80.000,00.

Τα υπόλοιπα των λογαριασμών που έχουν απομείνει μεταφέρονται στα Αποτελέσματα της Χρήσης.

Η εγγραφή είναι η ακόλουθη:

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 31/12/06 ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕ ΤΑ ΔΛΠ ΧΡΕΩΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗ

80 ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

80.50.00.000 Λογαριασμός Γενικής Εκμετάλλευσης με τα ΔΛΠ €120.000

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤ/ΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

16.10.00.000 Έξοδα ίδρυσης και Α' εγκατάστασης €80.000

66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ

66,05.10.000 Αποσβέσεις εξόδων Α' εγκατάστασης €40.000

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΣΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Με βάση την τελευταία εγγραφή προκύπτει μείωση των κερδών με βάση τα ΔΛΠ κατά €120.000,00 σε σχέση με το ποσό που προκύπτει από την φορολογική λογιστική. Αυτό σημαίνει ότι πληρώνεται μεγαλύτερος φόρος. Άρα, υπάρχει απαίτηση από φόρο.

Ο αναβαλλόμενος φόρος είναι €120.000,00 X 29%. Άρα, € 34.800,00.

Τα € 34.800,00 θεωρούνται έσοδο από φόρο. Στην περίπτωση αυτή υπάρχει απαίτηση από φόρο.

Με βάση τα παραπάνω χρειάζεται να γίνει στο τέλος της χρήσης η ακόλουθη εγγραφή:

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 31/12/06 ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕ ΤΑ ΔΛΠ ΧΡΕΩΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗ

18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ& ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ €34.800,00

18.50.00.016 Αναβαλλόμενοι φόροι από ασώματες ακινητοποιήσεις

86 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ

86.70.00.000 Έσοδο από φόρο εισοδήματος

€34.800,00

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ ΦΟΡΟΥ

4.6 ΔΛΠ 38: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Με βάση τις απαιτήσεις αυτού του προτύπου, οι οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες για τα ακόλουθα:

- Την ωφέλιμη ζωή και τους συντελεστές απόσβεσης που χρησιμοποιούνται.
- Την μέθοδο απόσβεσης που χρησιμοποιείται.
- Την λογιστική αξία πριν την απόσβεση καθώς και την σωρευμένη απόσβεση.
- Την θέση του άυλου περιουσιακού στοιχείου στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης στην οποία περιλαμβάνεται και η απόσβεση από τα άυλα περιουσιακά στοιχεία.
- Για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται σε περισσότερα από 20 έτη, θα πρέπει να δίνονται διευκρινήσεις γιατί ισχύει αυτή η εξαίρεση.
- Για κάθε σημαντικό άυλο περιουσιακό στοιχείο, περιγράφεται η λογιστική αξία, οι αποσβέσεις και η αναπόσβεστη αξία καθώς και τυχόν κρατικές επιχορηγήσεις.
- Για όσα άυλα περιουσιακά στοιχεία έγινε αναπροσαρμογή μέσα στην χρήση, θα πρέπει να γνωστοποιούνται η ημερομηνία που έγινε η αναπροσαρμογή καθώς και η λογιστική αξία των στοιχείων που αναπροσαρμόστηκαν. Επίσης, θα πρέπει να γνωστοποιείται το ποσό της «Διαφοράς Αναπροσαρμογής» που αφορά τα άυλα περιουσιακά στοιχεία κατά την έναρξη και λήξη της χρήσης.

- Να δίνονται πληροφορίες για τα ποσά της έρευνας και ανάπτυξης που καταχωρήθηκαν ως έξοδα κατά την διάρκεια της χρήσης.

4.7 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 38

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται είτε εφάπαξ, είτε ισόποσα εντός πέντε ετών χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψιν η διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους. Εξαιρέση αποτελούν ορισμένα άυλα περιουσιακά στοιχεία (πχ οι άδειες εκμετάλλευσης) που αποσβένονται στο χρόνο της παραγωγικής τους ζωής. Βάσει του συγκεκριμένου προτύπου τα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία στην συντριπτική πλειοψηφία τους εξοδοποιούνται και επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσης στην οποία αναφέρονται. Η κεφαλαιοποίησή τους επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση που μπορεί να τεκμηριωθεί επαρκώς ότι αναμένονται μελλοντικά οφέλη από αυτά. Το ΔΛΠ 38 προβλέπει συστηματική απόσβεση του άυλου περιουσιακού στοιχείου εντός της ωφέλιμης ζωής του παγίου εφόσον αυτή δεν ξεπερνά τα 20 έτη. Αυτό συμβαίνει όταν συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- ✓ Αναγνωρισιμότητα του στοιχείου.
- ✓ Έλεγχος του στοιχείου από την επιχείρηση.
- ✓ Προσδοκία απόκτησης μελλοντικών οικονομικών ωφελειών από το στοιχείο.

Στο ΔΛΠ 38 γίνεται σαφής διαχωρισμός μεταξύ «Έρευνας» και «Ανάπτυξης» και ορίζεται ότι οι δαπάνες που αφορούν την έρευνα βαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται, ενώ το κόστος ανάπτυξης υπάρχει δυνατότητα, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζει το ΔΛΠ 38, να εγγράφεται ως κόστος κτήσης του άυλου στοιχείου. Στα ΕΛΠ δεν υπάρχουν σαφείς κανόνες διαχωρισμού των δαπανών ερευνών από τις δαπάνες ανάπτυξης. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι το κόστος των ερευνών ανάπτυξης κατά το μέρος που αποδεικνύεται ότι αφορά πραγματική παραγωγή έργου μακροχρόνιας αξιοποίησεως εγγράφεται στο ενεργητικό του ισολογισμού στην κατηγορία των άυλων στοιχείων. Ενώ, το κόστος της λειτουργίας ερευνών και ανάπτυξης, κατά το μέρος που δεν αποδεικνύεται ότι αφορά πραγματική παραγωγή έργου μακροχρόνιας αξιοποίησεως, μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσεως στην οποία πραγματοποιείται.

Η αρχική καταχώρηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων γίνεται όπως ορίζει και το ΔΛΠ 38. Η μεταγενέστερη αποτίμηση όμως, γίνεται σύμφωνα με τα ΕΛΠ πάντοτε στο κόστος κτήσης μειωμένο με τις σωρευτικές αποσβέσεις, ενώ σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 αποτιμώνται είτε στο κόστος κτήσης, είτε στην εύλογη αξία τους.

Όσον αφορά την απόσβεση των άυλων περιουσιακών στοιχείων, το ΔΛΠ 38 ορίζει ότι αποσβένονται στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, με εξαίρεση το κόστος των άυλων στοιχείων με διάρκεια ωφέλιμης ζωής που δεν μπορεί να προσδιοριστεί με σαφήνεια. Αυτά τα άυλα στοιχεία δεν υπόκεινται σε απόσβεση αλλά υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης, τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Τα ΕΛΠ ορίζουν ότι τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας αποσβένονται με ισόποσες ετήσιες αποσβέσεις μέσα στο χρόνο της παραγωγικής ζωής του κάθε άυλου στοιχείου, ενώ οι λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις αποσβένονται με ισόποσες ετήσιες αποσβέσεις μέσα στο χρόνο που καθορίζεται συμβατικά για τη χρησιμοποίηση του άυλου στοιχείου.

Επίσης, ενώ η υπεραξία σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 δεν υποβάλλεται σε απόσβεση, αλλά ελέγχεται για απομείωση της αξίας, τα ΕΛΠ ορίζουν ότι η υπεραξία αποσβένεται είτε εφάπαξ στη χρήση που καταχωρήθηκε στα βιβλία, είτε τμηματικά και ισόποσα σε μία μέγιστη περίοδο πέντε ετών.

Επιπλέον, σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 οι δαπάνες που πραγματοποιεί μία επιχείρηση για να της αποφέρουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη, από τις οποίες όμως δεν προκύπτει κανένα άυλο ή άλλο περιουσιακό στοιχείο που να συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις καταχώρησης στα βιβλία, δεν κεφαλαιοποιούνται, αλλά καταχωρούνται στα έξοδα της χρήσης στην οποία πραγματοποιούνται. Τα ΕΛΠ αντιθέτως, χαρακτηρίζουν αυτές τις δαπάνες ως «έξοδα πολυετούς απόσβεσης» και αποσβένονται είτε εφάπαξ στη χρήση που πραγματοποιήθηκαν, είτε τμηματικά και ισόποσα σε μία μέγιστη περίοδο πέντε ετών.

Τέλος, τα ΔΛΠ προβλέπουν τη δυνατότητα αναπροσαρμογής του άυλου περιουσιακού στοιχείου στις πραγματική του αξία με αντίστοιχη επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της χρήσης κάτι που δεν προβλέπεται ούτε από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων ούτε από τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

4.8 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το ΔΛΠ 38 είναι ανάλογης σημασίας με το ΔΛΠ 23 και αυτό επειδή ο τρόπος εφαρμογής του, επηρεάζει τις δημοσιευμένες καταστάσεις της επιχείρησης. Άρα, και σε αυτή την περίπτωση η μη ορθολογική χρήση του μπορεί να δώσει παραπλανητικά αποτελέσματα στους εξωτερικούς χρήστες της επιχείρησης.

Για παράδειγμα, ο Όμιλος της εταιρίας «ΜΠΑΛΗΣ ΧΗΜΙΚΑ ΑΕΒΕ» κατά την υιοθέτηση του ΔΛΠ 38 προσάρμοσε τους λογαριασμούς των άυλων περιουσιακών στοιχείων, εμφανίζοντας πλέον στον Ισολογισμό μόνο τα άυλα στοιχεία που πληρούσαν τις προϋποθέσεις που επιτάσσει το ΔΛΠ 38. Επομένως, χρειάστηκε να γίνει διαγραφή των εξόδων πρώτης εγκατάστασης, καθώς και άλλων ασώματων ακινητοποιήσεων που δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις του ΔΛΠ 38. Η κίνηση αυτή είχε ως αποτέλεσμα την εμφάνιση της Καθαρής Θέσης μειωμένης στο τέλος της χρήσης 2005 κατά € 372.000,00 και των Αποτελεσμάτων της ίδιας Χρήσης κατά €274.000,00 σε σχέση με την Καθαρή Θέση και τα Αποτελέσματα Χρήσης που εμφανίζονταν σύμφωνα με τα ΕΛΠ.

2.5. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΩΝ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (1/1/2005 ΚΑΙ 1/1/2004 ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ) ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Ε.Λ.Π.) ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Δ.Λ.Π.)

	1/1/2005	1/1/2004
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων σύμφωνα με τον ΚΝ 2190 / 1920	8.554	8.086
Διαγραφή εξόδων εγκατάστασης	(372)	(263)
Απομείωση χρηματ/κών περιουσιακών στοιχείων	(785)	(425)
Αναταξινόμηση Επιχορήγησης	(128)	(128)
Μεταφορά στα ίδια κεφάλαια των προς έγκριση μερισμάτων	321	401
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού μετά την έξοδο από την υπηρεσία	(39)	(33)
Αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου	86	80
Επιδράσεις στις μακροχρόνιες υποχρεώσεις από χρονομισθώσεις	7	0,00
Επιδράσεις στις αποσβέσεις εξόδων εγκατάστασης	66	0,00
Επιδράσεις στις αποσβέσεις από χρονομισθώσεις	(11)	0,00
Σύνολο Προσαρμογών	(855)	(368)
Επενδυμένα κεφάλαια κατά τα Δ.Λ.Π.	7.699	7.718

3.1.9. Προσαρμογή στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

	1.1.2005	1.1.2004
Ίδια κεφάλαια, όπως είχαν προγενέστερα απεικονισθεί	26.491	14.690
Προσαρμογές των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων:		
Απόσβεση εξόδων, που είχαν κεφαλαιοποιηθεί στο παρελθόν	(274)	(13)
Αναγνώριση μακροχρόνιας υποχρέωσης για αποζημίωση των εργαζομένων λόγω συνταξιοδότησης	39	(31)
Επίπτωση αναβαλλόμενης φορολογίας στα αποτελέσματα χρήσεως	(24)	(15)
Αποσβέσεις παγίων με βάση την ωφέλιμη ζωή τους	(40)	
Προσαρμογή από την διαφορετική λογιστική μεταχείριση των χρηματοοικονομικών μισθώσεων	331	112
Διαφορά αναπροσαρμογής από εκτίμηση παγίων στην εύλογη αξία τους (αφαιρουμένης της αναβλλόμενης φορολογίας)	2.026	7.071
Σύνολο προσαρμογών	2.058	7.124
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων, κατά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα	28.549	21.814

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

5.1 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ- ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Με το όρο «δημιουργική λογιστική» (creative accounting) εννοούμε τον μετασχηματισμό των λογιστικών πόρων από αυτό που πραγματικά είναι σε αυτό που επιθυμούν αυτοί που καταρτίζουν τις οικονομικές καταστάσεις εκμεταλλευόμενοι τους υπάρχοντες κανόνες και πρότυπα.

Το θέμα της «ωραιοποίησης» των οικονομικών αποτελεσμάτων, που είναι απόρροια της δημιουργικής λογιστικής, απασχόλησε έντονα τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων παγκοσμίως ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, εξαιτίας των μεγάλων οικονομικών σκανδάλων που ξέσπασαν (π.χ Enron, WorldCom, Ahold, Parmalat, XEROX, Lehmann Brothers). Μάλιστα το 2002 χαρακτηρίστηκε ως έτος μεγάλων λογιστικών σκανδάλων, καθώς αποκαλύφθηκαν μεγάλα οικονομικά σκάνδαλα που οφείλονταν στην χρήση της «δημιουργικής λογιστικής» με σκοπό αφενός μεν να παρουσιάσουν στις οικονομικές καταστάσεις μεγαλύτερα κέρδη, αφετέρου να αποκρύψουν μέρος ή ολόκληρο τον δανεισμό τους.

Για τον λόγο αυτό η επίδραση της δημιουργικής λογιστικής στα δημοσιευμένα αποτελέσματα των επιχειρήσεων καθώς και ο ρόλος των ελεγκτικών μηχανισμών που σκοπό έχουν τον έλεγχο της ορθής και ειλικρινής απεικόνισης των αποτελεσμάτων αυτών αποτελούν σημαντικό πεδίο έρευνας τα τελευταία χρόνια. Τα γεγονότα αυτά κλόνισαν την εμπιστοσύνη των επενδυτών και οδήγησαν την παγκόσμια χρηματιστηριακή κοινότητα σε μια ευρέως έκτασης συζήτηση σχετικά με το ρόλο της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης των εισηγμένων εταιριών και την εφαρμογή αποτελεσματικής και ουσιαστικής εποπτείας τους.

Η καλύτερη κατανόηση και αποκάλυψη των μεθόδων που χρησιμοποιούνται κατά καιρούς από τις εταιρείες για την «ωραιοποίηση» της χρηματοοικονομικής τους θέσης με έμφαση στα κέρδη (earnings management) δεν άφησε αδιάφορη ούτε την ακαδημαϊκή

κοινότητα. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα διαφόρων εμπειρικών μελετών, κοινή πρακτική των διοικήσεων των εταιρειών είναι η χρήση μεθόδων δημιουργικής λογιστικής «ωραιοποιώντας» τη χρηματοοικονομική κατάσταση των εταιριών τους όταν υπάρχουν συγκεκριμένα κίνητρα για αυτό.

Επιπλέον, ιδιαίτερη σημασία έχει το αποτέλεσμα διαφόρων διεθνών μελετών⁴, οι οποίες μελετούν τον βαθμό « χειραγώγησης» των κερδών». Οι μελέτες αυτές σχετίζουν την ωραιοποίηση των αποτελεσμάτων, με την προστασία των επενδυτών και με το επίπεδο εφαρμογής των νόμων. Ειδικότερα, η «ωραιοποίηση» των αποτελεσμάτων είναι συχνότερο φαινόμενο σε χώρες με χαμηλή προστασία των επενδυτών και ασθενή εφαρμογή των νόμων. Με βάση την υπόθεση αυτή, οι ελληνικές εταιρίες κατετάγησαν πρώτες μεταξύ όλων των χωρών που εξετάστηκαν όσον αφορά στη χρησιμοποίηση τεχνικών χειραγώγησης των αποτελεσμάτων τους, και κατ' επέκταση τελευταίες όσον αφορά στην ποιότητα των κερδών που εμφανίζουν στις οικονομικές τους καταστάσεις.

Γενικά, η διοίκηση μιας εταιρίας μπορεί να επηρεάσει την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων με βάση τρεις βασικές μεθόδους.

Η **πρώτη περίπτωση** αφορά την εκούσια παραβίαση ενός λογιστικού προτύπου. Ενώ, δηλαδή, ένα ή περισσότερα λογιστικά πρότυπα δημιουργηθήκαν ώστε να αντιμετωπίζουν ένα λογιστικό θέμα με συγκεκριμένο τρόπο, η διοίκηση της εταιρίας αγνοεί αυτή την συνθήκη και λειτουργεί με τέτοιο τρόπο που να προάγει τα συμφέροντά της. Βέβαια αυτή η συμπεριφορά από τη μεριά της εταιρίας, αγγίζει τα όρια της απάτης με αποτέλεσμα να προβλέπονται ποινές ακόμη και από τα όργανα της Πολιτείας.

Η **δεύτερη περίπτωση** αναφέρεται στα κενά που αφήνει η εφαρμογή κάποιου λογιστικού προτύπου. Δηλαδή, όταν κάποιο λογιστικό πρότυπο δεν καθορίζει αυστηρά ένα θέμα τότε η παρέμβαση της δημιουργικής λογιστικής είναι αναπόφευκτη.

Η **τρίτη περίπτωση** αναφέρεται στα περιθώρια επιλογών που αφήνουν τα ίδια τα λογιστικά πρότυπα. Παρά το γεγονός ότι υπάρχουν λογιστικά πρότυπα για τον καθορισμό διαφόρων λογιστικών θεμάτων, η διατύπωση τους είναι με υποκειμενικό τρόπο δίνοντας έτσι στην διοίκηση της εταιρίας την δυνατότητα να τα εφαρμόσει με όποιον τρόπο επιθυμεί.

Αναμφισβήτητα, ο σημαντικότερος λόγος για την χρήση της δημιουργικής λογιστικής είναι η διαχείριση των κερδών. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα κέρδη μια επιχείρησης είναι το πιο αξιοπρόσεκτο μέγεθος στις οικονομικές καταστάσεις μιας επιχείρησης. Από τα κέρδη συνάγονται αποτελέσματα για την βιωσιμότητα της επιχείρησης για την πορεία της μετοχής

⁴ Leuz et. al. 2003

της εταιρίας κ.α. Είναι άλλωστε γνωστό πως η αξία της μετοχής μιας εταιρίας αποτελεί την παρούσα αξία μελλοντικών κερδών.

Έτσι η αύξηση των κερδών σηματοδοτεί αύξηση στην εταιρική αξία. Το αντίθετο ισχύει για μείωση των κερδών.

5.2 ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΤΗΣ PARMALAT SPA

Η εταιρία PARMALAT ιδρύθηκε το 1961 από τον Calisto Tanzi. Η εταιρία ήταν η κορυφαία εταιρία στην Ιταλία στον χώρο των τροφίμων ενώ εξειδικεύονταν στην παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων. Η ραγδαία ανάπτυξη και καθιέρωσή της στην διεθνή αγορά ήρθε από την υιοθέτηση μιας σουηδικής μεθόδου στον χώρο της παστερίωσης (UHT). Η απελευθέρωση της ιταλικής νομοθεσίας κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1970 έδωσε την δυνατότητα στην εταιρία να επεκτείνει τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες. Έτσι, η PARMALAT επιδόθηκε στην εξαγορά εταιρειών σε χαμηλή τιμή. Η PARMALAT ενσωμάτωνε τα προϊόντα των εταιρειών αυτών στον όμιλο και τα διοχέτευε στην αγορά με το δικό της λογότυπο. Εκείνη την περίοδο το κέντρο βάρους για την εταιρία δόθηκε σε νέες τεχνολογικές ανακαλύψεις καθώς και με διαφημιστικά τεχνάσματα με τα οποία κατόρθωσε να αυξήσει το μερίδιο της στην αγορά τάχιστα και κατέστη (μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 1980) η κορυφαία εταιρία στον χώρο των γαλακτοκομικών προϊόντων στην Ιταλική επικράτεια.

Το 1973 η εταιρία έκανε το πρώτο της άνοιγμα στην διεθνή αγορά μέσω της εξαγοράς μιας εταιρίας στην Βραζιλία. Έκτοτε, η επέκτασή της στην διεθνή αγορά ήταν ταχίστη. Μάλιστα η εταιρία ξέφυγε από τις επενδύσεις στον ευρύτερο τομέα των τροφίμων και δραστηριοποιήθηκε και σε άλλους τομείς.

Για να τα επιτύχει όμως όλα αυτά η εταιρία κατέφυγε σε τραπεζικό δανεισμό. Για τον λόγο αυτό τα τελευταία χρόνια της δεκαετίας του 1980 περιήλθε σε δεινή οικονομική κατάσταση. Οι υποχρεώσεις της ανέρχονταν σε \$400.000.000,00 εκ των οποίων τα \$169.000.000,00 ήταν βραχυπρόθεσμες.

Κατά την δεκαετία του 1990 η εταιρία προέβη σε μια διαδικασία αύξησης του κεφαλαίου της γεγονός που αποτέλεσε σταθμό στην ιστορία της εταιρίας. Οι λόγοι γι αυτή την εξέλιξη είναι οι ακόλουθοι:

- ✓ Συνέβαλε στην διατήρηση της ιδιοκτησιακής και οργανωτικής δομής της εταιρίας μέχρι την κατάρρευσή της, με τον Calisto Tanzi να είναι ο πρόεδρος βασικός μέτοχος της εταιρίας.
- ✓ Παρείχε στην εταιρία τα κεφάλαια ώστε να προχωρήσει σε εξαγορές εταιριών διεθνώς.
- ✓ Έδωσε στην PARMALAT την δυνατότητα να αποκτήσει εξωτερική χρηματοδότηση και να μπει στις διεθνείς αγορές ομολόγων (πράγμα που έκανε 40 φορές στην ιστορία της).

Η πολιτική που ακολούθησε η επιχείρηση για εξαγορά εταιριών παγκοσμίως, συνέβαλε στο να καταστεί η PARMALAT μια παγκόσμια δύναμη. Από την άλλη μεριά για να το επιτύχει αυτό προσέφυγε και σε ένα αυξανόμενο δανεισμό ενώ ταυτόχρονα δεν ήταν εύκολη η εκτίμηση των αποτελεσμάτων των εταιρειών που συναποτελούσαν τον όμιλο. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο όμιλος αποτελούνταν από 136 θυγατρικές ετερογενών δραστηριοτήτων. Η δυσκολία που διακατείχε τους επενδυτές για την εκτίμηση των πραγματικών αποτελεσμάτων του ομίλου καθώς και η ανησυχία για τα αυξανόμενα χρέη του, μετριάζονταν εξαιτίας των υψηλών κερδών και του έντονου ρυθμού εξαγορών.

Μια μεταστροφή όμως στην κρίση των εξωτερικών χρηστών του ομίλου επήλθε το 1999 όταν γεννήθηκε η απορία γιατί ενώ η εταιρία παρουσιάζει τόσο υψηλή ρευστότητα προσφεύγει στην έκδοση ομολόγων διεθνώς.

Κατά την διάρκεια του πρώτου εννεαμήνου του 2003 επιβεβαιώθηκαν οι φόβοι των επενδυτών. Σε αυτό συνέβαλε το γεγονός ότι η εταιρία αναγνώρισε την αποτυχία της να ρευστοποιήσει €500.000.000,00 τα οποία είχε επενδύσει σε αμοιβαία κεφάλαια στα νησιά Cayman (είναι το λεγόμενο «EPICURUM»). Ταυτόχρονα, παρουσίαζε αδυναμία πληρωμής του ποσού των €150.000.000,00 σε κατόχους ομολογιών της. Τον Δεκέμβριο του 2003 η εταιρία υποβαθμίστηκε από την Standard&Poors ενώ η Τράπεζα της Αμερικής ανακοίνωσε ότι το έγγραφο του 2002 με το οποίο η θυγατρική της PARMALAT με έδρα της νήσους Cayman, Bonlat, παρουσίαζε καταθέσεις €3.900.000.000,00, ήταν πλαστό. Έτσι η εταιρία αναγκάστηκε να κηρύξει πτώχευση. Έπειτα από αυτό ανακοίνωσε χρέη €14.000.000.000,00 συμπεριλαμβανομένων και των €13.000.000.000,00 που είχε αποκρύψει προηγουμένως.

Ο βασικός λόγος της παραποίησης των οικονομικών καταστάσεων της Parmalat αποδίδεται στην προσπάθεια συγκάλυψης των ζημιών των θυγατρικών και των υπολοίπων συνδεδεμένων εταιριών. Ο πρόεδρος Tanzi παραδέχτηκε στους κατήγορους ότι οι προσαρμογές στον ισολογισμό πραγματοποιήθηκαν για ξεπεραστεί η φθίνουσα πορεία που

ξεκίνησε το 1998 και επιδεινώθηκε το 2001 με την συναλλαγματική κρίση στις αγορές της Νοτίου Αμερικής. Όταν ξεπεράστηκε η οικονομική κρίση, η Parmalat είχε κλείσει τα 8 από τα 16 εργοστάσια στην Βραζιλία, με αποτέλεσμα η συνολική της επένδυση στην συγκεκριμένη περιοχή να έχει περιοριστεί στο ήμισυ.

Επιπλέον, η τουριστική επιχείρηση του ομίλου Parmatour που διευθύνονταν από την κόρη του, Tonía, επηρεάστηκε αρνητικά από την κάμψη στην παγκόσμια αγορά τουρισμού μετά από τα χτυπήματα της 11 Σεπτεμβρίου 2001 στους δίδυμους πύργους της Νέας Υόρκης.

Όλα αυτά έκαναν την επιχείρηση ευάλωτη στην κακοδιαχείριση και σε δόλιες λογιστικές πρακτικές. Σε αυτό συνέβαλαν και οι περιορισμοί της εσωτερικής και εξωτερικής διακυβέρνησης.

Το 1999, η εταιρία χρησιμοποίησε ένα χρηματοοικονομικό προϊόν ονομαζόμενο “credit link one” με το οποίο ενίσχυσε την πιστοληπτική της ικανότητα. Η συναλλαγή, η οποία κανονίστηκε από την Merrill Lynch & Co, υπογραμμίζει τον τρόπο με τον οποίο τα χρηματοοικονομικά μέσα μπορούν να δώσουν μια παραπλανητική εικόνα στους επενδυτές για την κατάσταση της εταιρίας.

Το ίδιο έτος επίσης, η Parmalat σύναψε περίπλοκες οικονομικές σχέσεις με την Citigroup Inc. μέσω των οποίων έπαιρνε δάνεια και τα εμφάνιζε στις οικονομικές της καταστάσεις ως επενδύσεις. Αυτό επιτυγχάνονταν μέσω της θυγατρικής της Citigroup με την επωνυμία Buconero LLC και είχε ως αποτέλεσμα την ολοένα μεγαλύτερη συσσώρευση χρεών. Στις αρχές του 2003 εν μέσω ανησυχιών από την μεριά των επενδυτών, η εταιρία αναγκάστηκε να αποσύρει ένα ομόλογο ύψους περίπου \$400.000.000,00.

Η εταιρία προέβη επίσης στην δημιουργία ενός λογαριασμού, του λεγόμενου «999» τον οποίο χρησιμοποιούσε για να καταχωρεί τα πλαστά έσοδα, περιουσιακά στοιχεία καθώς και κέρδη που είχαν συσσωρευτεί με το πέρασμα των χρόνων. Ο λογαριασμός αυτός στα τέλη του 2002 παρουσίαζε χρεωστικό υπόλοιπο περί τα \$ 8 δις. Το πιο σημαντικό είναι ότι, σύμφωνα με την κατάθεση του πρώην λογιστή της εταιρίας, Bocchi, ο λογαριασμός αυτός ήταν γνωστός στους ελεγκτές της εταιρίας Deloitte. Για την κάλυψη των πλαστών συναλλαγών οι καταχωρήσεις στον συγκεκριμένο λογαριασμό παρουσιαζόταν ως διεταιρικά δάνεια και πιστώσεις.

Μια από τις σημαντικότερες εργασίες που έχει να επιδείξει μια ελεγκτική εταιρία είναι η συμφωνία των συναλλαγών μεταξύ των εταιρειών ενός ομίλου. Εάν ενοποιηθούν οι ενδοεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του ομίλου το συνολικό αποτέλεσμά τους εξισορροπείται δηλαδή, ισούται με το μηδέν. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η χρέωση για μια επιχείρηση αποτελεί πίστωση για την άλλη και αντιστρόφως. Σύμφωνα με τους Financial

Times, μια εταιρία με το μέγεθος και την πολυπλοκότητα της Parmalat θα έπρεπε υπό κανονικές συνθήκες στο τέλος του έτους να εμφανίζει υπόλοιπο στις ενδοεταιρικές της συναλλαγές ύψους μεταξύ € 200.000 και € 400.000, εξαιτίας διακυμάνσεων στις συναλλαγματικές ισοτιμίες ή απροβλέπτων παραγόντων. Η Deloitte σε αυτή την περίπτωση εξετράπη κατά \$8 δις.

Επιπλέον, η Parmalat είχε ως πάγια τακτική να αυξάνει τους εισπρακτέους λογαριασμούς παρουσιάζοντας αυξημένες τις πωλήσεις της. Ειδικότερα, για να το επιτύχει αυτό, η εταιρία χρέωνε τους διανομείς, παράλληλα όμως χρέωνε και τις αλυσίδες καταστημάτων αποστέλλοντας ξεχωριστό τιμολόγιο πώλησης για τα ίδια αγαθά. Έτσι, η Parmalat κατόρθωσε να εξαπατήσει τις τράπεζες, οι οποίες τις χορηγούσαν δάνεια. Εν συνεχεία, η εταιρία μετέφερε τις πιστώσεις αυτές στις θυγατρικές της μέσω τιμολογίων ανύπαρκτων πωλήσεων για να εξασφαλίσει την χορήγηση περαιτέρω δανείων. Τα δάνεια εκχωρούταν εν συνεχεία στις θυγατρικές για την εξόφληση των τιμολογίων πωλήσεων και καταγραφόταν ως έσοδο από την Parmalat. Με τον τρόπο αυτό, οι υποχρεώσεις της μίας θυγατρικής μεταφερόταν σε κάποια άλλη που δεν περιλαμβανόταν στις ενοποιημένες καταστάσεις με αποτέλεσμα τα χρέη να εμφανίζονται ως έσοδα και ταυτόχρονα να αποκρύπτονται μέσω αυτών των εξαιρετικά πολύπλοκων συναλλαγών.

Από την ανάλυση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων προκύπτουν πολύ λίγες αποδείξεις ότι τα λογιστικά πρότυπα παραβιάστηκαν. Οι οικονομικές καταστάσεις, ωστόσο, δεν απεικόνιζαν την ειλικρινή και πραγματική εικόνα της οικονομικής θέσης της εταιρίας. Γενικά, η εταιρία στηρίχθηκε στην κατάσταση που επικρατούσε στην Ιταλική οικονομία και εφάρμοζε τους νόμους κατά το δοκούν. Σε αυτή την κίνησή της βέβαια είχε και την συναίνεση των δύο ελεγκτικών εταιριών που κατά καιρούς είχαν την ευθύνη των δημοσιευμένων καταστάσεων της εταιρίας. Παρότι λοιπόν, σε γενικές γραμμές, δεν υπήρξε κακή εφαρμογή των γενικά παραδεκτών λογιστικών αρχών, παραβιάστηκε το γενικότερο πνεύμα τους. Πέρα όμως από την παραβίαση της αρχής πραγματικής εικόνας, η περίπτωση της Parmalat αποτελεί παράδειγμα δημιουργικής λογιστικής, καθώς δημιουργήθηκαν ανύπαρκτα περιουσιακά στοιχεία, έσοδα και κέρδη προκειμένου να παρουσιαστεί μια εύρωστη οικονομική εικόνα για την κατάσταση του ομίλου, με απώτερο αποτέλεσμα την εξαπάτηση των εξωτερικών χρηστών της εταιρίας.

5.3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η κατάρρευση της Parmalat Spa αναφέρθηκε ως η μεγαλύτερη οικονομική κατάρρευση στην Ευρώπη και μάλιστα θεωρήθηκε εφάμιλλη με την κατάρρευση μιας αντιστοίχως μεγάλης εταιρίας στην Αμερική, της Enron.

Η περίπτωση της Parmalat είχε πολλά κοινά σημεία με την κατάρρευση πολλών εταιρειών στις Η.Π.Α. Τα κοινά σημεία συνοψίζονται ως εξής:

- Ελλειπής έλεγχος από τις ελεγκτικές αρχές.
- Έντονος ρυθμός εξαγορών.
- Κακοδιαχείριση από τη μεριά της διοίκησης.
- Ύποπτες συναλλαγές με θυγατρικές και με συνδεδεμένα μέρη.
- Πολύπλοκος χειρισμός των παραγώγων.
- Χειρισμός των λογιστικών μεθόδων κατά τρόπο δόλιο.

Η διαφορετικότητα όμως της Parmalat έγκειται στην ύπαρξη πολλών θυγατρικών εταιρειών καθώς και Offshore τραπεζών.

Στην διαμορφούμενη κατάσταση συνέτεινε και το θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούσε η εταιρία καθώς η Ιταλία είχε ελλειπές πλαίσιο για την ανάπτυξη μιας εταιρίας και τόσο οι νόμοι όσο και οι λογιστικές αρχές δεν προστάτευαν τους επενδυτές. Τέλος, υπήρχαν συχνές παρεμβάσεις του κράτους στις αγορές.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

Για την κατανόηση όσων έχουν αναφερθεί παραπάνω, παρατίθεται το παράδειγμα μιας εταιρίας, της MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α.Ε. κατά την χρήση 2010. Στόχος είναι η ερμηνεία των τεσσάρων λογιστικών προτύπων μέσα από τις οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας.

Στις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων δίνονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες για την εφαρμογή όλων των λογιστικών προτύπων.

Σε σχέση με τα τέσσερα πρότυπα που αναλύονται στην παρούσα εργασία, παρέχονται οι ακόλουθες πληροφορίες.

Πληροφόρηση κατά τομέα.

Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που προσφέρονται σε ένα πρωτεύοντα γεωγραφικό τομέα, διέπονται από κινδύνους και αποδόσεις που χαρακτηρίζουν το οικονομικό περιβάλλον του συγκεκριμένου τομέα και διαφέρουν από τους κινδύνους και αποδόσεις που ισχύουν σε άλλα οικονομικά περιβάλλοντα. Το ίδιο ισχύει και για τους δευτερογενείς τομείς ανά επιχειρηματική δραστηριότητα της εταιρίας, οι οποίοι προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες που υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από ότι ισχύει σε άλλες δραστηριότητες.

Κύκλος εργασιών της Εταιρίας

Ο κύκλος εργασιών που εμφανίζεται στην Κατάσταση συνολικών εσόδων της Εταιρίας στις 31 Δεκεμβρίου 2010 και 31 Δεκεμβρίου 2009, αναλύεται ως ακολούθως:

<u>Περιγραφή λογαριασμού</u>	<u>1.01 - 31.12.2010</u>	<u>1.01 - 31.12.2009</u>
Πωλήσεις προϊόντων ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ	8.264.896,18	13.220.877,89
Πωλήσεις προϊόντων ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	31.228,78	116.395,77
Πωλήσεις προϊόντων ΛΙΑΝΙΚΗΣ	111.513,98	101.088,72
Πωλήσεις εμπορευμάτων ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ	385.245,80	160.037,69
Πωλήσεις εμπορευμάτων ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	15.463,02	1.772,98
Πωλήσεις εμπορευμάτων ΛΙΑΝΙΚΗΣ	39.881,50	48.586,31
Παροχές υπηρεσιών στο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ	160.240,62	1.103.290,51
Παροχές υπηρεσιών στο ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	1.008.135,28	0,00
Πωλήσεις διαφόρων υλικών	0,00	35.890,40
Σύνολο	10.016.605,16	14.787.940,27

Ως **Πρωτεύων** τομέας πληροφόρησης για την εταιρία **MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΑΕ** ορίζεται ο επιχειρηματικός τομέας δραστηριότητας.

Οι επιχειρηματικοί τομείς δραστηριότητας είναι οι ακόλουθοι:

1. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΟΗΓΗΣΗΣ

Στο χώρο της τηλεματικής, η **MLS** ανέπτυξε το πρώτο σύστημα πλοήγησης για αυτοκίνητα. Ο οδηγός δηλώνει τον προορισμό του και το σύστημα, αφού προσδιορίσει μέσω δορυφόρου τη θέση του αυτοκινήτου εκείνη τη στιγμή, αναλαμβάνει να τον οδηγήσει. Η καθοδήγηση γίνεται φωνητικά, με το σύστημα να ενημερώνει τον οδηγό για την επόμενη κίνηση που πρέπει να κάνει, αλλά και οπτικά μέσω του χάρτη που εμφανίζεται στην έγχρωμη οθόνη αφής. Παράλληλα λαμβάνει χρήσιμες πληροφορίες για τη διαδρομή, όπως τα φανάρια που υπολείπονται, η απόσταση που έχει διανυθεί, η ταχύτητα του οχήματος κλπ, με απόλυτη ακρίβεια. Η εταιρία διαθέτει στην αγορά το σύστημα πλοήγησης **MLS Destinator**, το οποίο σήμερα αποτελεί σημείο αναφοράς για τα συστήματα πλοήγησης στην Ελλάδα. Το **MLS Destinator** είναι διαθέσιμο σε μία ευρεία γκάμα εξειδικευμένων συσκευών πλοήγησης (**PNA**) και κινητών τηλεφώνων **smartphones**.

2. ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

Ο διαδραστικός πίνακας **MLS IQBoard** λειτουργεί με το χέρι, με άχρωμο μαρκαδόρο ή με οποιοδήποτε αντικείμενο. Με ένα απλό άγγιγμα στην επιφάνεια του πίνακα, ο χρήστης μπορεί να γράψει με ψηφιακή μελάνη ή να αλληλεπιδράσει με τον υπολογιστή του κατευθείαν από τον πίνακα. Η εμφάνιση του είναι πραγματικά εντυπωσιακή, ενώ τα εύχρηστα πλήκτρα συντόμευσης στην επιφάνειά του εξασφαλίζουν γρήγορη και εύκολη πρόσβαση σε όλες τις βασικές λειτουργίες του. Ο χρήστης μπορεί να κάνει σχόλια ή να σχεδιάσει πάνω σε διάφορες εφαρμογές, φωτογραφίες και βίντεο, ακόμη και να γράψει με κανονικό μαρκαδόρο.

3. ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ

Η **MLS Πληροφορική** είναι η μεγαλύτερη εταιρία ανάπτυξης, έκδοσης και διάθεσης ελληνικών **multimedia** τίτλων, με περισσότερους από **100** τίτλους πολυμέσων στο ενεργητικό της. Οι τίτλοι **multimedia** που παράγει καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων που άπτονται όλων των τομέων της γνώσης και της ψυχαγωγίας, και περιλαμβάνουν από εγκυκλοπαίδειες, εκπαιδευτικά, κλασικά παραμύθια, ιστορικά, θρησκευτικά, λεξικά- γλωσσικής τεχνολογίας και γενικότερου ενδιαφέροντος θέματα έως θέματα για το **life – style** και την σύγχρονη γυναίκα, τις ξένες γλώσσες και την προσχολική ηλικία και βέβαια παιχνίδια.

Ξεχωριστή θέση στα προϊόντα της MLS καταλαμβάνουν οι εφαρμογές αναγνώρισης συνεχούς λόγου και αυτόματης μετάφρασης, που έχει αναπτύξει η εταιρία για την Ελληνική γλώσσα, σε συνεργασία με τη PHILIPS και τη SYSTRAN αντίστοιχα.

Παράλληλα στην κατηγορία του λογισμικού εντάσσεται και το λογισμικό πλοήγησης MLS Destinator, το οποίο πωλείται μεμονωμένα για τους χρήστες που είναι ήδη κάτοχοι συσκευών πλοήγησης και smartphones.

Οι πωλήσεις ανά τομέα για τη χρήση 1 Ιανουαρίου 2010 έως 31 Δεκεμβρίου 2010, αναλύονται παρακάτω:

ΠΡΟΪΟΝΤΑ	1.01 - 31.12.2010	%	1.01 - 31.12.2009	%
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΟΗΓΗΣΗΣ	8.694.048,57	86,80%	13.673.963,97	92,47%
ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ	754.012,20	7,53%	0,00	0,00%
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	568.544,39	5,68%	1.113.976,30	7,53%
Σύνολο	10.016.605,16	100,00%	14.787.940,27	100,00%

Τα δε αποτελέσματα ανά τομέα είναι τα παρακάτω:

	1.01.2010 - 31.12.2010			
	Ευστήμ. Πλοήγησης	Διαδραστικοί πίνακες	Λογισμικό	Σύνολο
Κύκλος εργασιών	8.694.048,57	754.012,20	568.544,39	10.016.605,16
Κόστος πωλήσεων	-4.050.458,54	-610.652,07	-172.179,59	-4.833.290,19
Μικτά κέρδη	4.643.590,04	143.360,13	396.364,80	5.183.314,97

	1.01.2009 - 31.12.2009		
	Ευστήμ. Πλοήγησης	Λογισμικό	Σύνολο
Κύκλος εργασιών	13.673.963,97	1.113.976,30	14.787.940,27
Κόστος πωλήσεων	-7.912.162,56	-349.782,99	-8.261.945,56
Μικτά κέρδη	5.761.801,41	764.193,31	6.525.994,71

Ως Δευτερεύων τομέας πληροφόρησης ορίζεται για την εταιρία ο γεωγραφικός τομέας.

Ο κύκλος εργασιών από πωλήσεις προϊόντων και εμπορία αναλύεται κατά γεωγραφική περιοχή ως ακολούθως :

	1.01 - 31.12.2010	1.01 - 31.12.2009
Πωλήσεις στο εσωτερικό	8.961.778,08	14.669.771,52
Πωλήσεις στο εξωτερικό	1.054.827,08	118.168,75
Σύνολο	10.016.605,16	14.787.940,27

Εποχικότητα στη δραστηριότητα

Η δραστηριότητα της Εταιρίας χαρακτηρίζεται από εποχικότητα η οποία εντοπίζεται κυρίως σε περιόδους των εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, αλλά και κατά τους μήνες Ιούνιο - Ιούλιο, όπου τα έσοδα εμφανίζονται αυξημένα.

Άλλα έσοδα

Τα λοιπά έσοδα που εμφανίζονται στην Κατάσταση συνολικών εσόδων της Εταιρίας στις 31 Δεκεμβρίου 2010 και 31 Δεκεμβρίου 2009, αναλύονται ως ακολούθως :

<u>Περιγραφή λογαριασμού</u>	<u>1.01 - 31.12.2010</u>	<u>1.01 - 31.12.2009</u>
Έσοδα από επιδότηση Ο.Α.Ε.Δ.	14.476,75	7.601,98
Διάφορα έσοδα πωλήσεων	13.547,36	9.515,28
Έσοδα από πώληση παγίων	431,24	0,00
Έσοδα από επιχορηγήσεις	18.699,48	44.243,75
Έσοδα από ενοίκια κτιρίων	15.731,28	15.731,28
Σύνολο	62.886,11	77.092,29

Η εταιρία MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α.Ε. είναι μια εταιρία που έχει έδρα την Θεσσαλονίκη και ένα υποκατάστημα στην Αθήνα. Όλες οι παραγγελίες εξυπηρετούνται από την έδρα ενώ οι εμπορικές συμφωνίες κλείνονται από την Αθήνα όπου βρίσκονται οι μεγαλύτερες αλυσίδες στον κλάδο της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών. Επιπλέον, τα έσοδα της από πωλήσεις στο εξωτερικό παρότι είναι αυξημένα σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, εξακολουθούν να αποτελούν μικρό ποσοστό (περίπου 10%) των συνολικών εσόδων της. Όλα αυτά καθιστούν σαφές πως η διάκριση με βάση τον γεωγραφικό τομέα δεν είναι ακόμη σημαντική για την εταιρία. Δεδομένου όμως ότι η εταιρία έχει έναν εξωστρεφή προσανατολισμό και επεκτείνει τις δραστηριότητές της στις αγορές του εξωτερικού, ο γεωγραφικός τομέας ενδεχομένως να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο μελλοντικά. Προς το παρόν η εταιρία δίνει έμφαση στον επιχειρηματικό τομέα διότι επιθυμεί να έχει την πληροφόρηση με βάση τους διαφορετικούς τύπους των προϊόντων που παράγει και των υπηρεσιών που παρέχει.

Παροχές στους Εργαζομένους.

Οι παροχές της εταιρίας προς το προσωπικό της διακρίνονται σε:

(α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

Οι βραχυχρόνιες παροχές της επιχείρησης προς τους εργαζομένους της συνίστανται από μισθούς, ημερομίσθια, τακτικές άδειες, άδειες ασθενείας αλλά και από μη νομισματικές παροχές όπως είναι ένα προγράμματα ιδιωτικής ασφάλισης και η παροχή εταιρικών οχημάτων για τα στελέχη της.

(β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Σύμφωνα με το Ελληνικό εργατικό δίκαιο, οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωσης σε περιπτώσεις απόλυσης ή συνταξιοδότησης, το ύψος της οποίας σχετίζεται με τις αποδοχές των εργαζομένων, τη διάρκεια υπηρεσίας και τον τρόπο αποχώρησης (πχ απόλυση ή συνταξιοδότηση). Οι εργαζόμενοι που παραιτούνται ή απολύονται με αιτία, δεν δικαιούνται αποζημίωσης. Η οφειλόμενη αποζημίωση, σε περίπτωση συνταξιοδότησης, είναι ίση με το 40% του ποσού που θα καταβάλλονταν σε περίπτωση απόλυσης άνευ αιτίας.

Η πρόβλεψη που έχει σχηματίσει η εταιρία για το κόστος εξόδου από την υπηρεσία του προσωπικού της δεν βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη επειδή ο αριθμός του προσωπικού της εταιρίας με έμμισθη σχέση είναι μικρός. Η πρόβλεψη έχει σχηματιστεί με βάση τις διατάξεις της Ελληνικής νομοθεσίας. Το ποσό αυτό αναπροσαρμόζεται κάθε έτος.

(γ) Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους (Equity Compensation Benefits)

Τα δικαιώματα προαίρεσης μετοχών χορηγούνται σε μέλη του προσωπικού της εταιρίας και του διοικητικού Συμβουλίου αυτής. Με το πρόγραμμα αυτό η εταιρία προσφέρει σε στελέχη της το δικαίωμα αγοράς νέων μετοχών της εταιρίας σε αξία μειωμένη από την εύλογη τιμή της μετοχής που ισχύει κατά την ημερομηνία εφαρμογής του προγράμματος.

Η εύλογη αξία των υπηρεσιών των εργαζομένων, στους οποίους παρέχεται δικαίωμα προαίρεσης μετοχών, καταχωρείται ως έξοδο. Το σύνολο των εξόδων αυτών των δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου ωρίμανσης, προσδιορίζεται με βάση την εύλογη αξία των δικαιωμάτων που παρέχονται. Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τα ποσά που εισπράττονται εξαιρουμένων των εξόδων συναλλαγής, καταχωρούνται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία) και στο αποθεματικό υπέρ το άρτιο.

Στα πλαίσια της ετήσιας εφαρμογής του Προγράμματος για το έτος 2006, εκδόθηκαν 191.500 νέες μετοχές και για το έτος 2007, εκδόθηκαν 249.000 νέες μετοχές.

(δ) Προβλέψεις αποζημίωσης λόγω συνταξιοδότησης

Οι εργαζόμενοι της Εταιρίας καλύπτονται από ένα υποστηριγμένο από το ελληνικό κράτος συνταξιοδοτικό ασφαλιστικό ταμείο. Κάθε εργαζόμενος απαιτείται να καταβάλει ένα ποσό του μηνιαίου μισθού του στο ασφαλιστικό ταμείο, μαζί με την αναλογούσα από την

επιχείρηση εργοδοτική υποχρέωση. Κατά την αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης, το συνταξιοδοτικό ταμείο είναι αρμόδιο για την πληρωμή των συντάξεων. Έτσι η επιχείρηση δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει μελλοντικές παροχές στο πλαίσιο αυτού του σχεδίου.

Βάση του ελληνικού εργατικού δικαίου οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα αποζημίωσης σε περίπτωση απόλυσης ή αποχώρησης με ποσό πληρωμής που υπολογίζεται σύμφωνα με τις τελευταίες αποδοχές, την προϋπηρεσία και τον τρόπο της λήξης της εργασίας (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Οι εργαζόμενοι που παραιτούνται ή απολύονται υπαιτιότητά τους δεν έχουν δικαίωμα αποζημίωσης. Η πληρωτέα αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης ανέρχεται σε ποσοστό 40% εκείνου του ποσού που θα ήταν πληρωτέο για απόλυση χωρίς υπαιτιότητα. Η εταιρία δημιούργησε πρόβλεψη βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας και όχι βάσει αναλογιστικής μελέτης. Οι σχηματισθείσες προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης δεν έχουν υπολογιστεί με αναλογιστική μελέτη, λόγω του μικρού αριθμού των εργαζομένων στην εταιρία με έμμισθη σχέση. Το ποσό τους ανέρχεται σε €55.971,39.

Κόστος Δανεισμού.

Το κόστος δανεισμού αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο που πραγματοποιείται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 23. Τα δάνεια αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος που είναι η εύλογη αξία του δανείου που λαμβάνεται, μειωμένο με τα έξοδα έκδοσης που σχετίζονται με το δανεισμό. Μετά την αρχική αναγνώριση, αποτιμούνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Στις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας δεν παρέχεται κάποια επιπρόσθετη πληροφόρηση σχετικά με το κόστος δανεισμού, διότι όπως απορρέει από την κατάσταση οικονομικής θέσης, η εταιρία δεν έχει κάποιας μορφής δανεισμό.

Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία.

Έξοδα ανάπτυξης

Τα έξοδα ανάπτυξης αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις εφόσον πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αποδίδονται στο στοιχείο του ενεργητικού θα εισρεύσουν στην επιχείρηση και το κόστος τους μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα.

Τα έξοδα ανάπτυξης αποτιμούνται σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 38 στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής αυτών, η οποία προσδιορίζεται σύμφωνα με το χρονικό διάστημα κατά το οποίο πραγματοποιούνται οικονομικά οφέλη για την εταιρία και η οποία ωφέλιμη ζωή δεν ξεπερνά τα 5 χρόνια. Η εύλογη αξία των εξόδων ανάπτυξης επαναπροσδιορίζεται σύμφωνα με τα κριτήρια του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου τουλάχιστον μία φορά το χρόνο.

Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που εμφανίζονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2010 και την 31 Δεκεμβρίου 2009 αναλύονται ως ακολούθως :

<u>Αξίες κτήσεως</u>	<u>Έξοδα ανάπτυξης</u>
Αξίες κτήσεως 31.12.2008	17.345.793,53
Αγορές - προσθήκες χρήσης 2009	4.125.790,96
Αξίες κτήσεως 31.12.2009	21.471.584,49
Αγορές - προσθήκες χρήσης 1.01 - 31.12.2010	3.553.960,82
Αξίες κτήσεως 31.12.2010	25.025.545,31

<u>Αποσβέσεις</u>	<u>Έξοδα ανάπτυξης</u>
Αποσβεσμένα 31.12.2008	10.842.929,17
Τακτικές αποσβέσεις χρήσης 2009	2.166.668,45
Αποσβεσμένα 31.12.2009	13.009.597,62
Τακτικές αποσβέσεις χρήσης 1.01 - 31.12.2010	2.170.565,97
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2010	15.180.163,59
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2008	6.502.864,36
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2009	8.461.986,87
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2010	9.845.381,72

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν την αξία κτήσεως και τις συσσωρευμένες αποσβέσεις (με συντελεστή απόσβεσης 20%) των λογισμικών προγραμμάτων.

Οι επενδύσεις της Εταιρίας σε άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία ανήλθαν στη χρήση από 1.01 έως 31.12.2010 σε € 3.553.960,82 και αφορούν κυρίως ανάπτυξη εφαρμογής αυτόματης πλοήγησης σε κινητά τηλέφωνα τύπου smartphones με λειτουργικό σύστημα Android και στον τομέα εκπαιδευτικής τεχνολογίας, όπου αναπτύσσονται με τεχνολογία 3D εκπαιδευτικά λογισμικά βελτιστοποιημένα για χρήση σε διαδραστικούς πίνακες, τα οποία θα βελτιώνουν το σχεδιασμό αλλά και το ρυθμό του μαθήματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'

MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α.Ε. με το δ.τ. "MLS MULTIMEDIA SA"

ΑΡ. Μ.Α.Ε.: 3419406/ΒΡ/5/14 Δεύτερη της Έδρας της Εταιρείας : 17ης Νοεμβρίου 79, 54 352 Δήμος Πυλαίας - Θεσσαλονίκη
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ από 1 Ιανουαρίου 2019 έως 31 Δεκεμβρίου 2010

(Δημοσιεύματα βάσει του κ.ν. 2190/20, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ενσωματωμένες και μη, κατά ΔΛΠ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, αφορούν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της **MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α.Ε.** Συναρτάσει επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε ίδιους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την εταιρία, να ανατρέξει στη Δεύτερη δεδικτύου της εταιρίας, όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και η έκθεση ελέγχου του νόμου ελεγκτή.

Αρμόδια Υπηρεσία - Νομαρχία
Δεύτερη Δοκίμηση
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Δεύτερη Αντικείμενη Εταιριών & Πιστωτές

www.mls.gr

Κυρία Καματάκης (Πρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος), Παρασκευή Ζαχαριάδου (Αντιπρόεδρος), Παναγιώτης Χριστοδουλίδης (Μέλος), Παναγιώτης Ανάργυρου (Μέλος), Δημήτριος Κωνσταντινίδης (Μέλος), Χρήστος Αντωνιάδης (Μέλος), Στέργιος Τριανταφυλλίδης (Μέλος)

Ημερομηνία έκθεσης από το Διοικητικό Συμβούλιο των οικονομικών καταστάσεων
Νόμος Ελεγκτής
Ελεγκτική εταιρία
Τύπος Έκθεσης Ελέγχου Ελεγκτών

22 Μαρτίου 2011

Στοιχοπαραίτητες Α.Ε. Ρεζέρβες (Α.Μ.Σ.Ο.Ε.Α. - 14881)

ΣΟΛ ο.ε.ο.ε. - CROWE HORWATH

Με σφραγισμένη γνώμη

1.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

ποσό εκφρασμένο σε €

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	31.12.2010	31.12.2009
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	731.298,41	714.914,91
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	9.845.381,72	8.461.986,87
Λοπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	106.320,56	157.418,49
Αποθεύματα	3.211.632,26	2.495.404,34
Αποθήκες από πωλίτες	2.857.052,50	2.440.978,84
Λοπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	5.114.381,59	6.224.138,55
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	21.918.067,04	20.494.841,80
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Μετοχικό κεφάλαιο	4.594.290,00	4.594.290,00
Λοπά στοιχεία ίδιων κεφαλαίων	11.982.048,84	9.898.828,63
Σύνολο ίδιων κεφαλαίων διατεθειμένων μετρητών (α)	16.586.338,84	14.494.118,53
Δικαιώματα μετοχικής (β)	0,00	0,00
Σύνολο ίδιων κεφαλαίων (γ) = (α) + (β)	16.586.338,84	14.494.118,53
Μακροπρόθεσμες Δανειακές υποχρεώσεις	0,00	0,00
Προβλεπές / Λοπά μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	120.471,38	186.326,71
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές υποχρεώσεις	0,00	0,00
Λοπά βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.209.266,81	5.814.417,65
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	5.329.738,20	6.000.744,37
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)	21.916.067,04	20.494.841,80

1.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

ποσό εκφρασμένο σε €

	1.01.31.12.2010	1.01.31.12.2009
Δραστηρικές δραστηριότητες		
Κέρδη προ φόρων	2.051.336,25	2.534.520,32
Πλέον / μείον προσαρμογές για:		
Αποβιώσεις	2.233.525,84	2.253.106,15
Προβλεπές	1.877,50	23.544,12
Αποτελέσματα (κέρδη, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής	-270.778,00	-38.759,57
Χρηματικοί τόκοι και συναφή έξοδα	105.601,95	233.738,35
Πλέον / μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίων κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες		
Μείωση / αύξηση αποθεμάτων	-716.227,02	1.907.135,65
Μείωση / αύξηση απαιτήσεων	-270.856,07	51.473,50
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	-929.811,62	808.854,35
Μείαν :		
Χρηματικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβληθέντα	-189.601,96	-233.738,38
Καταβληθέντα φόροι	-163.641,12	0,00
Σύνολο εσόδων / (εξόδων) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	1.945.412,06	7.540.874,53
Επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορά επενδύσεων και άλλων παγίων στοιχείων	-3.634.112,62	-4.284.350,80
Εσπράσματα από πωλήσεις ενσώματων και άλλων παγίων στοιχείων	1.239,67	0,00
Εσπράσματα από πωλήσεις	185.500,00	0,00
Τόκοι εισπραχθέντες	84.846,76	38.759,57
Σύνολο εσόδων / (εξόδων) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	-3.362.526,19	-4.245.591,03
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Εκροές για αναρ. ίδιων μετοχών	0,00	-795.888,40
Συμβολές από πώληση ίδιων μετοχών	1.321.732,36	0,00
Μείωση και εισπράξεις κεφαλαίων	-869.190,00	-820.850,00
Σύνολο εσόδων / (εξόδων) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	452.542,36	-1.616.518,40
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης (α) + (β) + (γ)	-964.551,77	1.878.765,10
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	4.074.592,84	2.195.827,54
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	3.110.041,07	4.074.592,64

1.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ποσό εκφρασμένο σε €

	1.01.31.12.2010	1.01.31.12.2009
Κύκλος εργασιών	10.018.805,16	14.787.940,27
Μικτά κέρδη	5.183.314,97	6.525.994,71
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	2.155.091,44	2.729.499,13
Κέρδη προ φόρων	2.051.336,25	2.534.520,32
Κέρδη μετά από φόρους (Α)	1.839.857,96	2.403.246,22
-Διακοπές μετοχικής	0,00	0,00
-Δικαιώματα μετοχικής	0,00	0,00
Λοπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	1.839.857,96	2.403.246,22
Συνεπενδυτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α) + (Β)	1.839.857,96	2.403.246,22
-Διακοπές μετοχικής	0,00	0,00
-Δικαιώματα μετοχικής	0,00	0,00
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά (σε €)	0,1362	0,1982
Προτεινόμενο μερίσμα ανά μετοχή (σε €)	0,0000	0,0000
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποβλήσεων	4.368.617,28	4.982.605,28

1.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

ποσό εκφρασμένο σε €

	31.12.2010	31.12.2009
Σύνολο ίδιων κεφαλαίων έναρξης χρήσης (1.01.2010 και 1.01.2009 αντίστοιχα)	14.494.118,53	13.507.390,71
Συνεπενδυτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	1.839.857,96	2.403.246,22
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	869.190,00	1.490.040,00
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	-869.190,00	-820.850,00
Κεφαλαιοποίηση διαφοράς υπέρ το άρτο	-869.190,00	-1.490.040,00
Διακρινθέντα μερίσματα	0,00	0,00
Αγορές / (πωλήσεις) ίδιων μετοχών	1.321.732,36	-795.888,40
Σύνολο ίδιων κεφαλαίων λήξης χρήσης (31.12.2010 και 31.12.2009 αντίστοιχα)	16.586.338,84	14.494.118,53

Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες:

- Στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2010 έχουν τηρηθεί οι βασικές λογιστικές αρχές των Οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2008.
- Οι ανέλεγκτες φορολογικοί χρέες της εταιρίας αναφέρονται αναλυτικά στη σημείωση 6.24 των οικονομικών καταστάσεων.
- Είδη των παγίων της Εταιρείας δεν υφίστανται μισθώματα βάσει.
- Οι αγορές ενσώματων και άλλων παγίων στοιχείων της χρήσης 1.01.31.12.2010 ανέρχονται σε 3.634.112,62€.
- Δεν υπάρχουν πώληση φόρους επίδικες ή υπό διαφορά διαφορές της Εταιρείας καθώς και αποφορές δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της εταιρίας.
- Ο αριθμός του στατιστικού προσωπικού στην Εταιρεία ανειστών σε 67 αναρ.οιούμενοι στο τέλος της τρέχουσας χρήσης και σε 64 αναρ.οιούμενοι στο τέλος της προηγούμενης χρήσης.
- Τα κέρδη ανά μετοχή υπολογίστηκαν με το σταθμισμένο αριθμό μετοχών, εφαρμοζόμενο του σταθμισμένου μέσου όρου ίδιων μετοχών.
- Το ποσό της πρόβλεψης που έχει διακηρυχθεί σωρευτικά, ως της 31.12.2010, για ανέλεγκτες φορολογικές χρεώσεις ανέρχεται σε 84.500,00 ευρώ. Δεν υπάρχουν πρόβλεψες για επίδικες ή υπό διαφορά διαφορές και για λοιπές πρόβλεψες.
- Σύνολο των της αποφορές των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων της 29.06.2007 και 30.06.2008 και της από 17.05.2010, 28.07.2010 και 28.09.2010 αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της, η εταιρία ολοκλήρωσε εντός της νόμιμης προθεσμίας από την απόκτηση των, την πώληση 810.000 (οκτώ εκατομμυρίων) μετρητών μετρητών που χρηματοδοτήθηκαν Αθηνών, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 4,81% του συνόλου των μετοχών της εταιρίας με μέση τιμή πώλησης 2,20€ ανά μετοχή (τιμή αγοράς 1,87€ ανά μετοχή). Το συνολικό κέρδος που προέκυψε από την πώληση των ίδιων μετοχών ανήλθε σε 354.857.256€, ποσό το οποίο αφέθηκε τα ίδια κεφάλαια της εταιρίας. Η εταιρία στις 31.12.2010 δεν κατείχε ίδιες μετοχές.
- Στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2010, σύμφωνα με το άρθρο 5 του νόμου 3845/2010, στους φόρους της χρήσεως 1.01.2010 - 31.12.2010 περιλαμβάνεται πρόσθετος φόρος ύψους 184.808,32 ευρώ που αφορά έκτακτη εισφορά επί των κερδών της χρήσεως 2008.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο θα προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων τη διανομή ποσού 0,045 ανά μετοχή, ως επιστροφή κεφαλαίου.
- Το ποσό των συναλλαγών (έσοδα, έξοδα) σωρευτικά από την έναρξη της τρέχουσας χρήσης καθώς και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων της εταιρίας στη λήξη της τρέχουσας χρήσης, που έχουν προκύψει από τις συναλλαγές της με τα συνδεδεμένα μέρη, όπως αυτά ορίζονται από το ΔΛΠ 24, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα(ποσό σε €):

α) Έσοδα	0,00
β) Έξοδα	451.754,35
γ) Απαιτήσεις	272.583,94
δ) Υποχρεώσεις	0,00
ε) Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοικήσεως	512.981,01
στ) Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοικήσεως	81.824,34
ζ) Υποχρεώσεις προς διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοικήσεως	108,54

Θεσσαλονίκη, 22 Μαρτίου 2011

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΚΑΜΑΤΑΚΗΣ
ΑΔΤ ΑΒ 706583

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Β. ΖΑΧΑΡΙΑΔΟΥ
ΑΔΤ ΑΒ 706623

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΔΤ ΑΖ 169493

Βιβλιογραφία

- Καραγιάννης Ι. Δημήτριος: Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Παραδείγματα- Εφαρμογές, Θεσσαλονίκη 2007.
- Πρωτοψάλτης Γ. Νικόλαος- Βρουστούρης Κ. Παναγιώτης : Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα & Διερμηνείες, Πρακτική Ανάλυση Και Ερμηνεία με Παραδείγματα Εφαρμογής, Εκδόσεις Σταμούλη Α.Ε, Αθήνα 2002.
- Ντζανάτος Δημήτρης : Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Απλά Λόγια και οι Διαφορές τους από τα Ελληνικά, Εκδόσεις Καστανιώτη Α.Ε, Αθήνα 2008.
- Grant Thornton (2007): Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, Εξειδικευμένα Θέματα, Grant Thornton, Αθήνα 2007.
- Φίλιος Φ. Βασίλειος: Δημιουργική Λογιστική, Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα 2003.

Αρθρογραφία

- Buchanan, B& Yang, T (2005), “The Benefits And Costs of Controlling Shareholders: The Rise& Fall of Parmalat”, Research in International Business and Finance 19, pp 27-52.
- Kapner S., 2004, “Eight Billion Reasons To Destroy Parmalat « Account 999 », Financial Times.

Χρήσιμα Links

- <http://www.taxheaven.gr>
- <http://www.ifrs.org/>
- <http://en.wikipedia.org/wiki>
- <http://www.harvardcasestudysolutions.com>
- <http://www.ft.com>
- <http://www.iasplus.com/index.htm>
- <http://www.uom.gr/>
- <http://www.mlsdestinator.gr>